

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,”
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,”
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 105ον | Ἰανουάριος 2015 | 4286

ΣΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ἀποτελεῖ εὐχή καὶ προσδοκία κάθε ἀνθρώπου, ἰδιαίτερα στὴν ἀνατολὴ τοῦ νέου ἔτους. Ἡ ἀναζήτησή της παρακινεῖ μικροὺς καὶ μεγάλους σὲ ἀσταμάτητο κυνηγητό. Ἀλλὰ ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ πρωτοχρονιάτικη εὐχή. Εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ βαθεῖς πόθους κάθε ἀνθρώπινης ψυχῆς. Ἴσως ὁ πιὸ βαθύς, βαλμένος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Δημιουργό. Δὲν τὴν ἐπιδιώκουν, ὅμως, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Στὴν ἀναζήτησή της εὐτυχίας πόσοι ἀνακαλύπτουν, μὲ βαθιὰ ἀπογοήτευση, τὴ δυστυχία τους! Ὁ Κύριος καὶ στὸν βαθὺ αὐτὸ πόθο μᾶς ἔδωσε τὴ λύση. Δὲν μᾶς πρόσφερε εὐκόλες συνταγές. Μᾶς χάρισε τὴν ἀληθινὴ εὐτυχία, αὐτὴν ποὺ πραγματικὰ ποθεῖ ἡ ψυχὴ καὶ τὴν γεμίζει ἀπὸ βαθιὰ ἱκανοποίηση καὶ χαρὰ. Σὲ πολλὰς περιστάσεις καθόρισε ὁ Κύριος τὸ περιεχόμενο καὶ τοὺς ὅρους ποὺ προσφέρουν τὸ πολύτιμο αὐτὸ ἀγαθό. Ἰδιαίτερα τὸ προσδιορίζει στὴν ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὁμιλία Του καὶ μάλιστα στοὺς Μακαρισμοὺς.

Οἱ Μακαρισμοὶ δὲν εἶναι συνταγολόγιο εὐτυχιᾶς. Δὲν εἶναι κατάλογος οὔτε συνηθισμένες ὁδηγίες γιὰ τὴν ἀπόκτηση χαρούμενης καὶ εὐτυχισμένης ζωῆς. Οὔτε πρόκειται γιὰ ἠθικολογικὸ κώδικα καλῆς συμπεριφορᾶς, τιμιότητος ἢ ἀσκήσεως. Πρόκειται γιὰ τρόπο ζωῆς, γιὰ τὸ μυστικὸ τῆς ἀληθινῆς, ἀγωνιστικῆς ζωῆς ποὺ προσφέρει ἀβίαστα τὴν εὐτυχία. Ὁ Κύριος μᾶς ὑποδεικνύει τὸ πῶς πρέπει νὰ ζήσουμε, γιὰ νὰ γίνουμε δεκτικοὶ χαρᾶς, αὐτῆς ποὺ προσφέρει ὁ Θεός. Ὅπως ἓνα ἄνθος πρέπει νὰ ἀνοίξει τὰ πέταλά του, γιὰ νὰ δεχθεῖ τὶς εὐεργετικὰς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἔτσι καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ ἀνοίξουμε διάπλατα τὴν καρδιά μας στὸ φῶς καὶ στὴ ζεστασιά τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ.

Μακάριοι, εὐτυχισμένοι, μᾶς λέει ὁ Κύριος, εἶναι ὄχι οἱ ὑπερφίαλοι, οἱ ἀλαζόνες, οἱ αὐτάρκεις, αὐτοὶ ποὺ κομπάζουν, πῶς δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ κανένα. Μακάριοι εἶναι οἱ «**πτωχοὶ τῷ πνεύματι**» (Ματθ. ε' 3), οἱ ταπεινοί, ποὺ αἰσθάνονται τὴν πνευματικὴ τους ἔνδεια, τὶς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίες τους καὶ ἀγωνίζονται νὰ τὶς ξεπεράσουν. Αὐτὴ ἡ αὐτογνωσία ὁδηγεῖ σὲ πλήρη ἐξάρτηση ἀπὸ τὸν Θεό, σὲ ταπεινὴ ἐκζήτηση τοῦ ἐλέους καὶ τῆς βοήθειας Του. Αὐτὸς ὁ πρῶτος μακαρισμὸς δὲν εἶναι ἀπλῶς τὸ θεμέλιο τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Εἶναι ἡ ἀφειρηρία καὶ τὸ

τέρμα τῆς εὐτυχισμένης ζωῆς. Γιατί;

Ὁ ταπεινὸς ἄνθρωπος εἶναι ὁ πρᾶος, ὁ γλυκὺς, ὁ ὑπομονετικὸς, ὁ ἐπιεικὴς, ὁ αὐτοκυριαρχούμενος. Ἡ ταραχὴ, ἡ ἐσωτερικὴ ἀναστάτωση, τὸ πάθος τῆς ὀργῆς καὶ τοῦ θυμοῦ, ἡ ἀγωνία, τὸ ἄγχος δὲν βρίσκουν θέση στὴν ἀσφαλισμένη ψυχὴ του. Ὁμιλοποιημένες οἱ σχέσεις του μὲ τοὺς γύρω του. Πηγὴ ἡρεμίας καὶ γαλήνης. Ἡλιος θαλπωρῆς ποὺ λιώνει τοὺς πάγους τῆς ἀδιαφορίας, τῆς ψυχρότητας. Ἡ εὐτυχία ἔχει στήσει τὸ θρόνο της μέσα στὴν ψυχὴ του. Ἡ ἀρετὴ του δὲν εἶναι ἐπιφανειακὴ. Πηγάζει ἀπὸ μιὰ καρδιὰ καθαρὴ καὶ ἐξαγιασμένη. Καθαρὴ καρδιὰ, σκέψη ἀθόλωτη ἀπὸ τὰ πάθη, εἰλικρινὴς διάθεση, γίνονται ὁ καθρέφτης ποὺ ἀντανακλᾷ ὅλες τὶς ὁμορφιὰς τοῦ Παραδείσου. Στὴν καθαρότητα μιᾶς τέτοιας ψυχῆς κατοπτρίζεται ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ἡ πηγὴ τῆς μακαριότητος, τῆς ἀληθινῆς χαρᾶς.

Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ὅλες τὶς προϋποθέσεις νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ τὸ κοινωνικὸ καλό.

Νὰ μοχθήσουν γιὰ τὸν συνάνθρωπό τους. Νὰ παλαίψουν γιὰ τὴ δικαιοσύνη, γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης. Δὲν ἀρκοῦνται σὲ μιὰ ἀρετὴ τοῦ «δὲν βλέπω κανένα». Ξέρουν καὶ ἔχουν ὡς ἀρχή, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν σώζεται μόνος. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι μόνος τοῦ εὐτυχῆς. Θέλουν νὰ εἶναι εὐεργετικοὶ στὸ περιβάλλον τους. Νὰ διευθετηθοῦν μὲ ἀγάπη καὶ τὰ προβλήματα τῶν ἄλλων. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθινὴ εὐτυχία, ἡ εὐτυχία ποὺ μᾶς παρουσίασε ὁ Χριστὸς μὲ τὴ διδασκαλία καὶ τὴ ζωὴ Του. Εἶναι ἡ εὐτυχία τῆς ὀλοψυχῆς προσφορᾶς, τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀγάπης. Ἀληθινὰ εὐτυχισμένος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ προσφέρει εὐτυχία στοὺς ἄλλους, διότι ἡ εὐτυχία, ἡ ἀγάπη ποὺ προσφέρεται, ἐπιστρέφει πολλαπλάσια σ' ἐκεῖνον ποὺ τὴν προσφέρει. Καὶ αὐτὰ μονάχα μιὰ ταπεινὴ ψυχὴ μπορεῖ νὰ τὰ πραγματοποιήσει.

**Οἱ Μακαρισμοὶ δὲν
εἶναι συνταγο-
λόγιο εὐτυχίας.
Εἶναι τρόπος ζωῆς,
εἶναι τὸ μυστικὸ
τῆς ἀληθινῆς, ἀγω-
νιστικῆς ζωῆς ποὺ
προσφέρει ἀβίαστα
τὴν εὐτυχία.**

Τὸ φιλόανθρωπο μυστήριον

Α΄

«Τὸ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινόν ἐστιν· ἐν ἁμαρτίαις δὲ μένειν, σατανικόν».

Τὸ νὰ ἁμαρτάνει κανεὶς εἶναι ἀνθρώπινο, μᾶς λέει ἡ πατερικὴ σοφία. Νὰ μένει ὅμως στὴν ἁμαρτία καὶ νὰ μὴ μετανοεῖ, εἶναι σατανικό.

Γι' αὐτὸ ἡ μετάνοια, ποῦ μᾶς ἀνορθώνει ἀπὸ τὴν πτώση, θεωρεῖται ἡ σπουδαιότερη ἀπὸ τὶς ἀρετές.

«Ἐφ' ὅσον ὅλοι εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ, γράφει ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σῦρος, καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ξεφυγεῖ τοὺς πειρασμούς, ἄρα καμιά ἀπὸ τὶς ἀρετὲς δὲν εἶναι σπουδαιότερη ἀπὸ τὴ μετάνοια. Γι' αὐτὸ καὶ ποτὲ δὲν τελειώνει τὸ ἔργο τῆς μετανοίας. Ἀμαρτωλοὶ καὶ δίκαιοι, ὅλοι ὅσοι ποθοῦν νὰ πετύχουν τὴν σωτηρία, πάντοτε χρειάζονται τὴ μετάνοια, ὅλοι, καὶ αὐτοὶ ποὺ προχώρησαν σὲ τελειότητα. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ὄριο τελειώσεως. Καὶ τῶν τελειῶν ἡ τελειότης εἶναι ἀτελής.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ μετάνοια δὲν περιορίζεται σὲ καιροὺς καὶ σὲ ὀρισμένα ἔργα. Εἶναι ἰσόβια. Μέχρι τὸ θάνατο».

Ἡ ψυχὴ τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας εἶναι ἡ συμφιλιώσῃ μας μετὸν Θεοῦ.

Ἡ ἐπαναφορὰ μας πρὸς τὸ ζωντανὸ Κέντρο μας. Ἡ παλινόρθωση τοῦ βεβηλωμένου ἔμψυχου ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ συνδιαλλαγὴ μας μετὸν οὐράνιο Πατέρα.

* * *

“Ὁμως ἡ ἀληθινὴ μετάνοια δὲν εἶναι εὐκόλη υπόθεσις. Ἡ ἀπάρνησις τοῦ παλαιοῦ μας ἀνθρώπου εἶναι ἀπὸ τὶς πιὸ ὀδυνηρὰς προσπάθειες. Ποιὸς τολμᾷ νὰ ἀντικρύσει τὴν

ἁμαρτωλότητά του σὲ ὅλη τὴ γυμνότητά της; Χρειαζοῦνται δύναμη ψυχικὴ καὶ χάρις πλοῦσια τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ πάρει ὁ ἄνθρωπος τὴν μεγάλη ἀπόφασις τῆς στροφῆς καὶ ἐπιστροφῆς ἀπὸ σκοτούρας εἰς φῶς, ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα καὶ τοὺς χοίρους στὸ σπίτι τοῦ Πατέρα.

Ἡ στροφή αὐτὴ στὴν οὐσία δὲν εἶναι ἐπιστροφή μετὸν ἔννοια τῆς προόδου. Πρόκειται γιὰ νέα πορεία καὶ καινούργιο προσανατολισμό. Εἶναι ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς νέας καὶ ἀληθινῆς ζωῆς. Εἶναι ἐπιστροφή ἀπὸ τὴν ἀλλοτριωμένη προσωπικότητα «εἰς ἑαυτὸν». Ἀπὸ τὴν χώρα τῆς δυστυχίας στὴν χώρα τῆς χαρᾶς. Ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὶς τύψεις, στὴν ἡρεμὴ συνείδησι.

Πρέπει νὰ τὸ τονίσουμε. Ἡ ἁμαρτία εἶναι παραφροσύνη καὶ τρέλα. Ἡ κάθε παρεκτροπὴ εἶναι καὶ ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν τροχιά μας, ἀπὸ τὸ σκοπὸ τῆς

ζωῆς, ἀπὸ τὴν πορεία μας γιὰ τὴν ὀλοκλήρωσίν μας. Ὁ ἄσωτος ὅταν ἔφυγε ἀπὸ τὸν Πατέρα, ὅταν τριγύριζε ἀνάμεσα στοὺς χοίρους, ἦταν ἐκτὸς ἑαυτοῦ. Μέχρι τότε ἐνεργοῦσε εἰς βάρος του καὶ δὲν τὸ καταλάβαινε. Μόνο ὅταν ἤλθε εἰς ἑαυτὸν πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφασις τῆς ἐπιστροφῆς.

Αὐτὸ γίνεται πάντα. Τί ἄλλο κάνει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν μετὸν ἁμαρτία ὑποσκάπτει τὴν ψυχοσωματικὴν του ὑγείαν; Δὲν σπαταλεῖ ἄσκοπα ὄχι μόνον τὴν ὑλικὴν του περιουσίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν πνευματικὸν του πλοῦτον; Δὲν καταρακῶναι τὴν τιμὴν του, τὴν ὑπόληψίν του, τὴν ἀξιοπρεπεΐάν του; Δὲν καταστρέφει τὴν οἰκογένειάν του; Κάνει ποτὲ κάτι τέτοιο, ὅποιος βρίσκεται «εἰς ἑαυτὸν»;

Καὶ εἶναι ἐπόμενο. Μετὸν ἁμαρτία ὁ ἄνθρωπος ἐπαναστατεῖ ὄχι μόνον ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του ἢ τῶν ἄλλων. Προπάντων ἐπαναστατεῖ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Παραμερίζει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ θέσιν του βάζει τὸ δικὸν του θέλημα. Ἐκθρονίζει τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα του καὶ στὸ θεϊκὸν θρόνον στήνει τὸ θεοποιημένον ἐγὼν του. Πῶς, λοιπόν, εἶναι δυνατόν μιὰ τέτοια ἀνταρσία, μιὰ τέτοια ἀχαριστία, νὰ μείνει χωρὶς συνέπειες γιὰ τὸν ἴδιον τὸν ἄνθρωπον; Στὴν οὐσίαν, δηλαδὴ, ἡ ἁμαρτία, ἡ κάθε ἁμαρτία, ἐνῶ βλάπτει τὸν ἄνθρωπον, δὲν ἀπευθύνεται μονάχα στὸν ἄνθρωπον. Ἀπευθύνεται πρῶτα στὸν Θεόν. Ξεπερνᾷ τὰ στενὰ προσωπικὰ ἢ κοινωνικὰ πλαίσια, ὑπερβαίνει τὸ κριτήριον τῆς συνειδήσεως ἢ τὴν κρίσιν τῶν ἄλλων καὶ αὐτὴ τὴν καταδίκη τοῦ κοινῶν ποινικοῦ νόμου καὶ εἰσέρχεται στὴν αἰωνιότητα.

Ἀμάρτησε ὁ Δαβὶδ. Ἀμάρτησε κατὰ τῆς Βηρσαβέ, ποῦ τῆς κατέστρεψε τὴν τιμὴν. Ἀμάρτησε κατὰ τοῦ Οὐρία, ποῦ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ σκοτωθεῖ. Ἀμάρτησε στὴν οἰκογένειάν του, ποῦ τὴν πρόσβαλε μετὸν συμπεριφορὰν του. Ἀμάρτησε στοὺς ὑπηκόους του, ποῦ τοὺς σκανδάλισε.

Καὶ ὅμως ἀπευθύνεται στὸν Θεόν καὶ τοῦ λέει: «**Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον**». Σὲ Σένα μόνον ἥμαρτησα. Γιατὶ ἡ ἁμαρτία σὲ ὅποιονδήποτε κι ἂν ἀπευθύνεται, τελικὰ εἶναι περιφρόνησις στὸν Θεόν. Μετὸν ἁμαρτία ὁ ἄνθρωπος προσβάλλει τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, λυπεῖ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ξανασταυρώνει τὸν Χριστόν, ποῦ γιὰ χάρις του ἔχυσε τὸ πανάκρατον αἷμα Του. Τὸ ἴδιον ἀκριβῶς αἰσθάνεται καὶ ὁ ἄσωτος υἱός: «**Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου**», εἶναι ἡ κραυγὴ τῆς γεμάτης εἰλικρίνειας μετανοίας του.

Ἡ ψυχὴ, λοιπόν, τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας εἶναι ἡ συμφιλιώσῃ μας μετὸν Θεοῦ. Ἡ ἐπαναφορὰ μας πρὸς τὸ ζωντανὸ Κέντρον μας. Ἡ παλινόρθωσις τοῦ βεβηλωμένου ἔμψυχου ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ συνδιαλλαγὴ μας μετὸν οὐράνιον Πατέρα.

«Θέλημα τοῦ Θεοῦ ὁ ἁγιασμός ὑμῶν»

Συχνά διερωτώμαι. Ἰδιαίτερα κατὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς τοῦ νέου ἔτους: Τί λείπει ἀπὸ τὸ σύγχρονο κόσμος; Ποιὰ εἶναι ἡ βασικὴ του ἔλλειψη; Γιατί νὰ ἀγωνιᾷ ὅσο ἴσως σὲ καμιὰ ἄλλη ἐποχὴ;

Γιατί τὰ προβλήματα πολλαπλασιάστηκαν; Γιατί τὸ ἄγχος πλανᾶται σὰν τρομερὸ φάσμα στὸν πλανήτη μας καὶ προκαλεῖ τὸν τρόμο καὶ τὴ φρίκη στὶς ψυχές;

Γιατί στὰ μεγαθήρια τῆς σύγχρονης τεχνικῆς δὲν μποροῦν νὰ βροῦν τὶς ἀπλούστερες λύσεις, γιὰ τὴν εἰρήνευση τοῦ κόσμου; Γιὰ νὰ ὑψώσουν τὰ γιγάντια οἰκοδομήματά τους χρειάστηκε νὰ λυθοῦν πολύπλοκα προβλήματα μηχανικῆς. Ὅμως μέσα ἐκεῖ μένουν ἄλυτα καὶ γίνονται προβλήματα τρομερά, ἡ δικαιοσύνη, ἡ εἰρήνη, ἡ ἀγάπη.

Γιατί τὰ μεγαλεπήβολα προγράμματα ἐκπαίδευσως, ποὺ καταρτίζουν σοφὲς κεφαλές, δὲν καταρτίζουν ἀνθρώπους; Γιατί τόσα σχέδια γιὰ τὴν πνευματικὴ ἐξύψωση τῆς κοινωνίας ἀποδεικνύονται ἀνίκανα νὰ τὴν μορφώσουν καὶ τὴν ἀναμορφώσουν;

Γιατί τόσοι καὶ τόσοι ἀνθρωποὶ ποὺ φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ, δὲν ἀσκοῦν τὴν εὐεργετικὴ καὶ φωτιστικὴ τους ἀποστολὴ μέσα στὸν σύγχρονο κόσμος;

* * *

Τί λείπει ἀπὸ τὸν σημερινὸ ἀνθρωπο, ἀπὸ τὸν σύγχρονο κόσμος; Λείπει τὸ ἕνα, τὸ βασικὸ, τὸ πιὸ σπουδαῖο. Αὐτὸ «**οὐ ἔστι χρεία**». Αὐτὸ ποὺ μπορεῖ νὰ δώσει νόημα καὶ σ' ὅλα τὰ ἄλλα. Αὐτὸ χωρὶς τὸ ὁποῖο εἶναι τίποτε ὅλα τὰ ἄλλα. Λείπει αὐτὸ ποὺ δὲν πιάνουν οἱ ἠλεκτρονικοὶ ἐγκέφαλοι καὶ δὲν ἐρευνοῦν οἱ μεγεθυντικοὶ φακοὶ καὶ δὲν ἀναλύουν οἱ δοκιμαστικοὶ σωλῆνες τῶν ἐργαστηρίων.

Λείπει ἡ ἀγιότητα ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Λεῖπουν οἱ ἅγιοι. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ λείπουν οἱ ἅγιοι, λείπουν καὶ οἱ ἀνθρωποὶ. Καὶ λείπουν οἱ ἀνθρωποὶ ἐπειδὴ λείπουν οἱ ἅγιοι. Καὶ ὅταν λείπουν οἱ ἅγιοι, τότε;...

Τότε τὰ φῶτα τῆς τεχνικῆς δὲν μποροῦν νὰ ἀντικαταστήσουν τὴν πνευματικὴ ἀκτινοβολία τῆς ἀγιότητος. Τὰ ἄλλα στὸ κῶρο τοῦ διαστήματος δὲν ὑποκαθιστοῦν τὰ πετάγματα στοὺς χώρους τῆς ἀρετῆς. Τὰ σοφὰ προγράμματα ἀποδεικνύονται «**μῦθοι σεσοφισμένοι**», ποὺ δὲν ἀναπληρῶνουν τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων.

Ποιὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσει μιὰ ἅγια μητέρα; Καὶ ποιὸς σοφὸς παιδαγωγὸς ἕναν ἅγιο πατέρα; Ποιὸς εὐγλωττος ρήτορας τὴν ἅγια ἐκείνη μορφή, τὴν ἐξαγιασμένη ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος;

Ναί, τὸ βλέπω, τὸ ζῶ. Ὁ σύγχρονος ἀνθρωπος ἔχει πολλά. Θὰ ἐξακολουθεῖ ὅμως νὰ περιπλανᾶται ἀν δὲν ἀνακαλύψει, ὅχι τὰ πιὸ τέλεια μέσα τοῦ μηχανοκρατικῆ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ τὸ θέλημα τὸ ἅγιο

Σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ὅπως μᾶς τὸ διερμήνεψε ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Σου. Αὐτὸς μᾶς εἶπε ὅτι «**τοῦτὸ ἔστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν**».

Πῶς εἶναι ποτὲ δυνατόν ὁ ἀνθρωπος, ὁ κάθε ἀνθρωπος, νὰ ἐκπληρώσει τὸν μεγάλου προορισμό, ποὺ Σὺ τοῦ ἀνέθεσες καὶ νὰ ζήσει εὐτυχισμένος, ὅταν λησμονεῖ τὴν ὑψηλὴ αὐτὴ κλήση καὶ ἀποστολὴ του;

Σὺ μᾶς κάλεσες νὰ γίνουμε ἅγιοι καὶ ἐμεῖς προτιμᾶμε τὰ ἔργα τῆς ἁμαρτίας, τὸ φρόνημα τῆς σαρκός, τὴν πηγὴ τῆς δυστυχίας μας. Ξεχνᾶμε ὅτι δὲν μᾶς κάλεσες «**ἐπὶ ἀκαθαρσία, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῶ**» καὶ «**ὁ ἀθετῶν οὐκ ἀνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡμᾶς**».

Σὺ ζητᾶς «**τὰς καρδίας ἡμῶν ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνη**» καὶ ἐμεῖς πόσο συχνὰ «**ἐνθυμούμεθα πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν**»!

Καὶ ὕστερα ἀναζητᾶμε τὴ δικαιοσύνη ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἄρχοντες ἢ κυνηγᾶμε τὴν εἰρήνην σὲ ἐπίσημα Συνέδρια καὶ διεθνεῖς ὀργανισμοὺς. Καὶ αὐτὴ ἄπιαστο πουλὶ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ πνευματικὰ ρήγματα, ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὶς τρύπιες ψυχές τους. Λησμονοῦμε ὅτι ἡ εἰρήνη διώκεται καὶ κατακτάται μονάχα ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ ταυτόχρονα ἐπιδιώκουν καὶ τὸν ἁγιασμό τους, «**οὐ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον**», τὸν ἄρχοντα τῆς εἰρήνης.

* * *

Σ' εὐχαριστῶ, Πατέρα μου, γιατί μοῦ ἀποκάλυψες αὐτὸ ποὺ λείπει ἀπὸ τὸν σύγχρονο κόσμος, τὸ μυστικὸ τῆς εὐτυχίας. Θέλημά Σου γιὰ τὸν σημερινὸ ἀνθρωπο, ὅπως καὶ γιὰ τὸν ἀνθρωπο κάθε ἐποχῆς, δὲν εἶναι ἀπλῶς ἡ τεχνολογικὴ πρόοδος, οἱ οικονομικὲς μεταρρυθμίσεις, οἱ κοινωνικὲς ἀνακατατάξεις, τὰ μεγαλόπνοα προγράμματα. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν νόημα καὶ παίρνουν ἀξία μονάχα, ὅταν εἶναι καρπὸς ἀγιότητος καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ ἅγιες καὶ ἐξαγιασμένες ψυχές. Γιατί θέλημά Σου πρῶτο καὶ κύριο καὶ βασικὸ, εἶναι ὁ ἁγιασμός. Προσταγὴ Σου εἶναι νὰ γίνουμε ἅγιοι, γιατί Σὺ ὁ οὐράνιος Πατέρας μας εἶσαι ἅγιος. Καὶ τὰ παιδιά Σου δὲν πρέπει παρὰ νὰ εἶναι μονάχα ἅγιοι.

Τώρα πιά δὲν διερωτώμαι. Βλέπω καθαρὰ τί λείπει, τί μοῦ λείπει. Ὅχι πιά μόνο ἀπὸ τὸν σύγχρονο κόσμος, ἀλλὰ ἀπὸ μένα. Καὶ Σὲ ἱκετεύω νὰ μοῦ τὸ χαρίσεις κατὰ τὸ νέο ἔτος καὶ γιὰ πάντα.

**Σ' εὐχαριστῶ,
Πατέρα μου, γιατί
μοῦ ἀποκάλυψες
αὐτὸ ποὺ λείπει
ἀπὸ τὸν σύγχρονο
κόσμο, τὸ μυστικὸ
τῆς εὐτυχίας.
Νὰ γίνουμε ἅγιοι,
γιατί Σὺ ὁ οὐράνιος
Πατέρας μας
εἶσαι ἅγιος.**

Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφορήσον.

Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε. Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσμαί, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. α' 1-8
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Τιμ. δ' 5-8

πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ

ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

Ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου του

«Ἐγὼ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε»

Φυλακισμένος γιὰ τὴν πίστη του ὁ ἀπόστολος Παῦλος πληροφορήθηκε ὅτι μαινόταν ὁ διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Τὸ ἀνθρωπόμορφο θηρίο, ὁ Νέρων, ποῦ ἐξουσίαζε τότε σὲ ὅλη τὴ ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία, διψοῦσε γιὰ αἷμα μαρτύρων. Ὁ ὄχλος μαινόταν καὶ αὐτὸς γιὰ ἀνθρώπινα θύματα καὶ μάλιστα γιὰ θύματα ἀπὸ τὴς τάξεις τῶν ἀθῶων Χριστιανῶν. Ὅλα αὐτὰ ἔκαναν τὴν εὐαίσθητη καρδιὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου νὰ πονᾷ, ἀλλὰ καὶ νὰ δοξάζει τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀκλόνητη πίστη καὶ τὸν ἀκατανίκητο ἥρωισμό τῶν μαρτύρων. Ἐσκέπτετο, καὶ μάλιστα μὲ χαρὰ, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐντὸς ὀλίγου θὰ τοὺς ἀκολουθοῦσε στὸν ἔνδοξο δρόμο τοῦ μαρτυρίου.

ΑΚΛΟΝΗΤΟΣ ΣΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀποστολικῆς του δραστηριότητος εἶχε ἐνώπιόν του ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὸν μαρτυρικό θάνατο. Τὸν ἀντίκρουσε πολλὲς φορές χωρὶς φόβο, ἀλλὰ μὲ χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμό. Πίστευε ἀπολύτως, ὅτι ἕνας τέτοιος θάνατος γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπάνω στὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ θὰ ἦταν γι' αὐτὸν μέγας τίτλος τιμῆς καὶ στέφανος δόξας. Ὁ ἴδιος σὲ λίγες γραμμὲς ἀναφέρει τοὺς πολυάριθμους θανάσιμους κινδύνους τοὺς ὁποίους ἀντίκρουσε καθ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ἀποστολικοῦ του ἔργου. Περιέπεσα, λέγει, «εἰς κινδύνους μέσα σὲ ποτάμια, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν χειμῶνα ποῦ ἦσαν πλημμυρισμένα. Ἀντίκρουσα κινδύνους ἀπὸ ληστές, κινδύνους ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς μου Ἑβραίους, κινδύνους ἀπὸ ἐθνικοὺς εἰδωλολάτρεις, κινδύνους μέσα στὶς πόλεις, κινδύνους σὲ ἔρημες περιοχές, κινδύνους στὴ θάλασσα, κινδύνους ἐκ μέρους τῶν ψευδαδέλφων. Τρεῖς φορές δάρθηκα μὲ ράβδους, μία φορά λιθοβολήθηκα, τρεῖς φορές ἐναυάγησα. Ἐπὶ ἕνα ἡμερονύκτιο ἔμεινα ναυαγὸς στὴ θάλασσα. Πολλὲς φορές ἀντίκρουσα ἐνώπιόν μου τὸν θάνατο» (Β' Κορ. ια' 23-26).

Καὶ εἶχε δίκιο νὰ λέει ὅτι γιὰ τὸ πρόσωπό του ἰδιαίτερως, ὅπως καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους Ἀποστόλους, ταιριάζουν ἀπόλυτα τὰ προφητικὰ λόγια τοῦ Ψαλμοῦ «ἐνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς» (μγ' 39). Ἐμεῖς οἱ Ἀπόστολοι, Κύριε, λέει, εἴμασθε ἐκτεθειμένοι στὸν κίνδυνο τοῦ θανάτου καθημερινά. Ἐχομε θεωρηθεῖ ἀπὸ τοὺς διώκτες μας ὡς πρόβατα ποῦ προορίζονται γιὰ σφαγὴ καὶ δὲν φέρουν καμιά ἀντίσταση (Ρωμ. ν' 36).

Τίποτε δὲν κλόνηζε τὴν ἀκαμπτη σταθερότητά του ἐνώπιον τοῦ ἐπικείμενου θανάτου. Τίποτε δὲν ἔκαμπτε τὴν ἥρωική του ἀπόφαση. Ὄταν στὴν Καισάρεια, στὸν οἶκο τοῦ διακόνου Φιλίππου, οἱ Χριστιανοὶ

παρακαλοῦσαν μὲ δάκρυα τὸν ἀπόστολο Παῦλο νὰ μὴν πάει στὴν Ἱερουσαλήμ, γιὰτὶ ἐκεῖ, σύμφωνα μὲ τὴν προφητεία τοῦ Ἀγαβου, τὸν περίμεναν δεσμὰ καὶ κίνδυνοι θανάτου, τοὺς εἶπε: «**Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρῦπτοντές μου** (=κομματιάζοντές μου) **τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοιμῶς ἔχω ὑπὲρ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ**» (Πράξ. κα' 10-13).

ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ ΘΥΣΙΑ ΣΤΟΝ ΘΕΟ

Καὶ ἔφτασε ὀριστικὰ πιά ἡ εὐλογημένη ὥρα τοῦ μαρτυρίου του. Αὐτὴν εἶχε καθορίσει ἡ ἀγαθότης τοῦ Κυρίου. Ὄρα λυτρώσεως, γιὰ τὸν πολυπαθῆ Ἀπόστολο, καὶ θεραπείου τῆς γεμάτης κινδύνους καὶ περιπέτειας ἀποστολικῆς του ζωῆς. Ὄρα ὥστε, μακάριος πλέον, «**ἀναπαύσεται ἀπὸ τῶν κόπων αὐτοῦ· τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ**» (Ἀποκ. ιδ' 13). Γι' αὐτὸ καὶ μὲ πολλὴ χαρὰ γράφει πρὸς τὸν Τιμόθεο, στὴν τελευταία πιά θεόπνευστη ἐπιστολή του «**ἐγὼ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε**».

Χρησιμοποιεῖ τὴν τελετουργικὴ καὶ βαρυσήμαντη λέξη «**σπένδομαι**». Θέλει νὰ ἐπισημάνει μὲ αὐτὴν ὅτι προσφέρει τὸν ἑαυτό του ὀλοκληρωτικὴ θυσία πρὸς τὸν Θεό. Δὲν λέει θυσιάζομαι, γιὰτὶ στὶς θυσίες τῶν Ἰουδαίων τῆς ἐποχῆς του, ἕνα μέρος μόνο προσφερόταν στὸν Θεό. Ἐνῶ μὲ τὴ λέξη σπένδομαι, προσφέρομαι ὡς σπονδή, ἐννοεῖται ἡ πλήρης καὶ ἀνεπιφύλακτη προσφορά καὶ ἀφιέρωση. Ἄλλωστε ὀλοκληρὴ ἡ ζωὴ τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου ὑπῆρξε μιὰ μεγάλη σπονδὴ πρὸς τὸν Θεό. Ἐκεῖνο ποῦ παρακαλοῦσε τοὺς πιστοὺς, «**παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν**» (Ρωμ. ιβ' 1), τὸ ἐφῆρμιζε πρῶτος αὐτός. Τὸ σῶμα τοῦ ἦταν ὡς ἱερὸ θυσιαστήριον θυσίας ζωντανῆς, ἁγίας, εὐάρεστης στὸν Θεό, καθαρᾶς καὶ πνευματικῆς λατρείας. Ἦταν ἔμψυχος ναὸς τοῦ Θεοῦ μὲ θύτη καὶ προσφερόμενο θῦμα τὸν Παῦλο.

Κάποιο πρῶτὸν ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα τὸν παρέλαβε καὶ τὸν ὀδήγησε στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Προχωρημένος πλέον σὲ ἡλικία ὁ Παῦλος, μὲ κατάλευκα μαλλιά καὶ ἀδυνατισμένος ἀπὸ τὴν ταλαιπωρία τῆς φυλακίσεως, ἔσκυψε τὴν κεφαλή. Τὸ σπαθὶ τοῦ δημίου ἄστραψε καὶ καταφέρθηκε μὲ ὀρμὴ στὸν τράχηλο, ἀποκόπτοντας τὴν τιμὴ κεφαλή του. Λουσιμένος στὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου, στολισμένος μὲ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, θριαμβευτῆς στὸν ἔνδοξο ἀγῶνα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀνῆλθε ἐν πομπῇ, συνοδευόμενος ἀπὸ ἀγγέλους, στοὺς οὐρανοὺς, ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ

Χριστοῦ. Ἔχουμεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. δ' 12-17
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. δ' 6-15

Ἄει γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

ΥΠΕΡΦΥΣΙΚΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ

«Ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παρουσιάζει στὴ σημερινὴ ἀποστολικὴ περικοπὴ μερικὰ ὑπερφυσικὰ κατορθώματα. Εἶναι παράδοξα γεγονότα ποὺ μᾶς κάνουν μεγάλῃ ἐντύπωσιν. Εἶναι ἀπίστευτα στὴν τετράγωνῃ ἀνθρώπινῃ λογικῇ. Δὲν εἶναι παράλογα, ἀλλὰ ὑπέρογα κατορθώματα, θαυμαστὰ στὰ δικὰ μας τὰ μάτια.

Τὰ κατορθώματα αὐτὰ τὰ βλέπουμε πρῶτα-πρῶτα στὴν ἀγία ζωὴ τῶν Ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον προνόμιον τῶν Ἀποστόλων. Τὰ διαβάζουμε καὶ τὰ συναντᾶμε στὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας, στὴ ζωὴ τῶν Πατέρων, τῶν μαρτύρων, στοὺς βίους τῶν ἁγίων. Ἔχουν ὅμως ἐφαρμογὴ καὶ σὲ κάθε ἀληθινὸ Χριστιανό. Ἔνα τέτοιο ὑπερφυσικὸ κατόρθωμα εἶναι νὰ χαίρεται κανεὶς μέσα στὶς δυσκολίες καὶ τὶς θλίψεις τῆς ζωῆς.

ΧΑΡΑ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΘΛΙΨΕΙΣ

Οἱ θλίψεις, οἱ δοκιμασίες καὶ οἱ περιπέτειες τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἦταν τρομερές. Τὶς μελετᾷ ὁ Χριστιανὸς καὶ τὶς θαυμάζει μέσα στὶς ἐπιστολές του. «...**Υπέμεινε πληγὴς ἀναρίθμητες στὸ σῶμα του. Φυλακίστηκε πολλὰς φορές. Ἀντίκρισε τὸ θάνατον. Πέντε φορές μαστιγώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Τρεῖς φορές κτυπήθηκε μὲ ραβδί. Μιὰ φορά λιθοβολήθηκε. Τρεῖς φορές ναυάγησε. Ἔργαστηκε γιὰ τὸν Χριστὸ μὲ μεγάλη αὐταπάλη. Μὲ κόπους καὶ μόχθους, μὲ ἀγρυπνίες πολλὰς φορές, μὲ πείνα καὶ δίψα, μὲ νηστείες καὶ στερήσεις**» (Β' Κορινθ. στ' 4-6, ια' 23-27).

Ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ δεινοπαθήματα δὲν τὸν λύγισαν. Μὲ «**τὴν ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ**», διατηροῦσε μέσα στὴν ψυχὴ του τὴ γαλήνη καὶ τὴ χαρὰ. Γι' αὐτὸ καὶ γράφει: «**Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι**». Δηλαδὴ ἡμεῖς οἱ Ἀπόστολοι παντοῦ καὶ πάντοτε θλιβόμαστε, ἀλλὰ δὲν φθάνουμε ποτὲ σὲ ἀδιέξοδο καὶ σὲ καταθλιπτικὴ στενοχώρια. Καὶ μὲ τὴ δύναμιν τοῦ Θεοῦ φθάνει σὲ σημεῖο νὰ διακηρύξῃ: «**Χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου**» (Κολασ. α' 24). Χαίρομαι μέσα στὰ παθήματά μου καὶ μέσα στὶς θλίψεις μου. Αὐτὸ πράγματι εἶναι ἕνα ὑπερφυσικὸ κατόρθωμα. Νὰ εἶναι π.χ. μέσα στὴ φυλακὴ τῶν Φιλιππῶν, πονεμένος, πληγωμένος ὁ μέ-

γας Ἀπόστολος, μαζί μὲ τὸν Σίλα καὶ μέσα στὰ μαῦρα μεσάνυχτα νὰ ὑμνοῦν καὶ νὰ δοξάζουν τὸν Θεό.

Ἀλλὰ τί γίνεται μὲ μᾶς τοὺς σημερινούς Χριστιανούς; Μήπως μὲ τὸ πρῶτον ἐμπόδιον, πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τὰ χάνουμε; Μιὰ ἀποτυχία, μιὰ ἀρρώστια μήπως μᾶς ρίχνει στὴν ἀπογοήτευσιν; Μιὰ ἀντιξοότητα, μιὰ ἀναποδιὰ μᾶς φέρνει ἄγχος, ἴσως καὶ ἀπόγνωση;

Ὅμως ὑπάρχουν καὶ σήμερον Χριστιανοὶ μὲ ζωντανὴ πίστη καὶ μὲ βαρύτερες θλίψεις, ἀνάπηροι, κατὰκοιτοι, πονεμένοι ποὺ ὄχι μόνον ἀντέχουν, ἀλλὰ καὶ δοξάζουν τὸν Θεό. Εἶναι ἡ ὑπερφυσικὴ χάρις τοῦ Θεοῦ ποὺ τοὺς δυναμώνει. Γι' αὐτὸ καὶ αἰσθάνονται μιὰ οὐράνια χαρὰ, ποὺ σηκώνοντας τὸ σταυρὸ τῶν θλίψεων τοὺς συμμετέχουν στὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΟΥ ΦΕΡΝΕΙ ΖΩΗ

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴ συνέχεια ἀναφέρει καὶ ἕνα ἄλλο ὑπερφυσικὸ κατόρθωμα. Κάθε μέρα, γράφει, κινδυνεύουμε νὰ πεθάνουμε. Καὶ ὅμως μὲ τὴ χάρις τοῦ Θεοῦ, νὰ ποὺ ζοῦμε. Φέρουμε στὸ σῶμα μας πάντοτε τὶς ὀδύνες καὶ τὸ θάνατον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Κινδυνεύουμε ὅπως Ἐκεῖνος νὰ πεθάνουμε κάθε στιγμῇ. Αὐτὸ ὅμως συμβαίνει γιὰ νὰ φανερωθῇ ἡ ζωὴ καὶ ἡ δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ στὴ ζωὴ μας, ποὺ πάντοτε διαφεύγει τὸ θάνατον. Γιατὶ πάντοτε ἡμεῖς οἱ Ἀπόστολοι, ποὺ ζοῦμε γιὰ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, παραδινόμαστε σὲ θάνατον γιὰ τὴ δόξα τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε ἡ ζωὴ καὶ ἡ δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ φανεῖ στὸ θνητὸν μας σῶμα, ποὺ ὁ Κύριος σῶζει μὲ θαυμαστοὺς τρόπους (Β' Κορινθ. δ' 10-11).

Αὐτὸ τὸ ὑπερφυσικὸ γεγονός τὸ βλέπουμε νὰ πραγματοποιεῖται μέσα στὴν Ἐκκλησίαν. Ἄρχισε στὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου μας. Ὁ θάνατός Του ἔφερε τὴν ὑπερφυσικὴν ζωὴν στὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἦταν ὁ κόκκος τοῦ σταριοῦ ποὺ τάφηκε στὸν τάφον, γιὰ νὰ βλαστήσῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἡ αἰώνια ζωὴ (Ἰωάν. ιβ' 24). Ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ ἰσχύει μιὰ καινούργια ἀρχὴ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ ζωὴ κερδίζεται μὲ τὴ θυσίαν, μὲ τὸ θάνατον. Καὶ ὁ θάνατος δημιουργεῖ καινούργια ὑπερφυσικὴν ζωὴν. Μποροῦμε, λοιπόν, καὶ μεῖς νὰ πετύχουμε μεγάλα καὶ ὑπερφυσικὰ κατορθώματα. Μὲ τὴ ζωντανὴν πίστη καὶ «**τὴν ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ**».

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Ἡ ζωὴ μας ἓνα θαῦμα

Α΄

«ΣΥΖΗΤΟΥΣΑΜΕ με δυὸ ἐπιστήμονες γιὰ τὰ θαῦματα. Τὰ θεωροῦσαν ἀνύπαρκτα. Ὑποστήριζαν πὼς ὅλα ρυθμίζονται ἀπὸ τούς φυσικούς νόμους. Τὸ θαῦμα εἶναι ἀντίθετο με αὐτούς. Τούς παραβιάζει καὶ τούς καταργεῖ. Ἄρα εἶναι ἀντιεπιστημονικό. Ἄλλωστε δὲν συμφωνεῖ καὶ με τὸν νόμο τῆς αἰτιότητας. Καθετὶ πὸν συμβαίνει στὸ φυσικὸ κόσμον ἔχει τὴν αἰτία του. Τὸ θαῦμα πὸν δὲν ἔχει καμιά φυσικὴ αἰτία, πὼς εἶναι δυνατόν νὰ γίνει;...»

Ἀδύνατο, λοιπόν, τὸ θαῦμα; Γιατί; Γιατί εἶναι ἀντίθετο στοὺς φυσικούς νόμους; Τούς ἀναστέλλει ἢ τούς καταργεῖ; Κατ' ἀρχὴν εἶναι αὐθαίρετος ὁ ἰσχυρισμός, πὸν θεωρεῖ ἀδύνατο τὸ θαῦμα. Ἐδῶ ἔχουμε τὸν ἄνθρωπον, πὸν παρεμβαίνει τόσο συχνὰ στὴ φύσιν καὶ φαίνεται πὼς καταργεῖ ἢ ἀναστέλλει τούς φυσικούς νόμους καὶ ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ παρέμβει, ὄχι βέβαια γιὰ νὰ καταργήσει τούς φυσικούς νόμους, ἀλλὰ γιὰ νὰ δημιουργήσει ἓνα θαυμαστὸ γεγονός; Ἄς φέρουμε μερικὰ παραδείγματα:

Ἐπάρχει ὁ νόμος τῆς βαρύτητας. Τὸ ἀεροπλάνο πὸν κινεῖται πρὸς τὰ πάνω καὶ δὲν πέφτει κάτω, ὅπως θὰ τὸ ἤθελε ὁ νόμος αὐτός, τὸν καταργεῖ ἢ τὸν ἀναστέλλει; Τίποτε ἀπὸ αὐτά. Ἀπλῶς περιορίζει τὴ δύναμὴ του. Δὲν ἀνατρέπονται οἱ νόμοι οὔτε ἡ φυσικὴ τάξη. Οὔτε ἐξασθενίζει ἡ ἁρμονία τῆς φύσεως. Κάτι παρόμοιο δὲν βλέπουμε καὶ στὴ θάλασσα; Γιατὶ ἓνα κομμάτι σίδηρο βυθίζεται κι ἓνας τεράστιος ὄγκος, ὅπως τὰ πλοῖα, διασχίζουν τὴν ἐπιφάνειά της;

Πλῆθος θαυμαστὰ γεγονότα ἔχουμε καὶ στὴ φύσιν. Ρίχνουμε ἓνα σπέρμα στὴ γῆ. Σύμφωνα με τὸ νόμο τῆς βαρύτητας θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναπτύσσεται πρὸς τὰ κάτω. Καὶ ὅμως ἀνεβαίνει πρὸς τὰ πάνω. Τὸ φυτὸ περιορίσει καὶ ὑπέταξε τὸ νόμο. Δὲν τὸν κατήργησε οὔτε τὸν ἀνέστειλε. Φυσικὰ ἄλλο πράγμα ἢ ἀνθρώπινη καὶ ἄλλο ἢ θεϊκὴ παρέμβαση. Οὔτε ὑπάρχει καμιά ἀναλογία ἀνάμεσά τους. Ἀπλῶς ὑπογραμμίζουμε τὸ γεγονός ὅτι, ἂν στὴ φύσιν συμβαίνουν τόσο ἐκπληκτικὰ γεγονότα καὶ ἂν ἡ ἀνθρώπινη παρέμβαση δὲν εἶναι ἀντίθετη με τούς φυσικούς νόμους, πόσο μᾶλλον ἢ θεϊκὴ;

Ἐκεῖνος, λοιπόν, πὸν παραδέχεται τὸ ὑπερφυσικό, δὲν εἶναι «ἐκτὸς ἐπιστήμης». Ἀντίθετα ἐκεῖνος πὸν ἀπορρίπτει τὸ θαῦμα ἀσυστηπτό, γιὰ λόγους δῆθεν ἐπιστημονικούς, βάζει τὸν ἑαυτό του ἐκτὸς ἐπιστήμης, γιὰτὶ δὲν εἶναι δουλειὰ τῆς ἐπιστήμης νὰ τὰ δεχθεῖ ἢ νὰ τὰ ἀπορρίψει. Ἐνας τέτοιος ἰσχυρισμὸς ἀποτελεῖ κατάχρηση τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ ἐπιστήμη, ἢ μᾶλλον ὁ ἐπιστήμονας, πὸν διαθέ-

τει καὶ στοιχειώδη ἐντιμότητα ἀναγνωρίζει πὼς κάτι τέτοιο ξεφεύγει ἀπὸ τὰ ἐρευνητικὰ του πλαίσια καὶ τὴς ἐπιστημονικῆς του δυνατότητας. Διαφορετικὰ μπαίνει στοὺς χώρους τοῦ ὑπερῖσθητου. Καὶ τότε δὲν κάνει ἐπιστήμη. Κάνει μεταφυσικὴ. Κάνει φιλοσοφία.

Πόσο περιορισμένη εἶναι ἡ σκέψη ἐκείνων πὸν ἐπικαλοῦνται τὴν ἐπιστήμη, γιὰ νὰ ἀπορρίψουν τὸ θαῦμα, φαίνεται ἀπὸ τὸν αὐθαίρετο ἰσχυρισμὸ τοῦ Newcamp Simon. Ἄν καὶ περίφημος μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος, στὴς ἀρχὲς τοῦ 1903 δημοσίευσε μελέτη, γιὰ νὰ ἀποδείξει πὼς εἶναι ἀδύνατη ἡ πτήση ἐνὸς σώματος βαρύτερου ἀπὸ τὸν ἀέρα. Τὸν Δεκέμβριον ὅμως τοῦ ἴδιου ἔτους οἱ ἀδελφοὶ Wright πέταξαν με τὸ διθέσιο ἀεροπλάνο τους σὲ ὕψος 266 μέτρα.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται ἐκμετάλλευση τῆς ἐπιστήμης ἀπὸ μερικούς, δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο νὰ ἀκούσουμε καὶ τὴν ἄλλη πλευρά. Νὰ δοῦμε, δηλαδή, πὼς τοποθετοῦνται μεγάλοι ἐπιστήμονες ἀπέναντι στοὺς νόμους αἰτιότητας καὶ εἰδικότερα στοὺς θαῦμα. Ὁ διαπρεπὴς μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς Στόξ, καθηγητὴς στοὺς Κέμπριτζ, ἔγραφε: «Ἄν φαντασθοῦμε ὅτι οἱ φυσικοὶ νόμοι εἶναι αὐθύπαρκοι καὶ ἀνεξάρτητοι, τότε βέβαια δὲν μπορούμε νὰ παραδεχθοῦμε ὅποιαδήποτε παρέκκλιση ἀπὸ αὐτούς. Ἀλλὰ ἂν σ' αὐτούς δοῦμε τὴν ἔκφραση τῆς βουλήσεως καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ παραδεχθοῦμε ὅτι εἶναι δυνατόν σὲ μερικὲς περιπτώσεις νὰ ἀναστέλλονται. Δυνατὸν ὅμως νὰ μὴν παρουσιασθεῖ ἀνάγκη ἀναστολῆς τῶν νόμων...»

Ἄς ἐξηγήσω τὸ ζήτημα αὐτὸ με ἓνα ἀπλὸ παράδειγμα. Ἄς ὑποθέσουμε πὼς ἔχουμε ἓνα ρολοὶ τοίχου, πὸν λειτουργεῖ καλὰ με σιδερένιο ἐκκρεμές. Ὅπως γνωρίζουμε ἡ λειτουργία του καθορίζεται ἀπὸ τούς νόμους τῆς κινήσεως καὶ τῆς βαρύτητας. Ἄς ὑποθέσουμε τώρα πὼς ξαφνικὰ σὲ διάστημα μιᾶς ἢ δύο ὥρων, ἡ λειτουργία τοῦ ρολοιοῦ ἐπιβραδύνθηκε. Ἐπειτα διορθώθηκε καὶ ἔγινε κανονικὴ. Ἡ ἀνωμαλία αὐτὴ ἔγινε, γιὰτὶ βάλουμε π.χ. κάτω ἀπὸ τὸ ἐκκρεμές ἰσχυρὸ μαγνήτη, πὸν ἔπειτα τὸν βγάλαμε. Ἡ ἐπιτάχυνση καὶ ἡ ἐπιβράδυνση προκλήθηκαν, ὄχι ἀπὸ τὴν ἀναστολὴ τῶν νόμων τῆς κινήσεως ἢ τῆς βαρύτητας, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν προσωρινὴν ἐπέμβαση στὴ λειτουργία τοῦ ρολοιοῦ ἰδιαίτερης δυνάμεως, πὸν δὲν ἔθιξε καθόλου τούς νόμους τῆς κινήσεως καὶ τῆς βαρύτητας... Λέγω αὐτὰ γιὰτὶ ἔχω ὑπόψη μου τὸ ζήτημα τοῦ δυνατοῦ τῶν θαυμάτων!» Καὶ καταλήγει:

«Ἄν παραδεχθεῖτε τὴν ὑπαρξὴ προσωπικοῦ Θεοῦ, μαζί με αὐτὸ θὰ παραδεχθεῖτε ἀμέσως καὶ τὸ δυνατόν τοῦ θαύματος. Ἄν οἱ φυσικοὶ νόμοι ἔχουν τὴν ἀρχὴ τῆς ὑπάρξεώς τους στὴ βούληση τοῦ Θεοῦ, Ἐκεῖνος πὸν θέλησε νὰ δώσει τούς νόμους αὐτούς μπορεῖ νὰ θελήσει καὶ τὴν ἀναστολὴ τους.»

«Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν»

Αἰμορραγία τῆς ψυχῆς, εἶπαν τὴν ἀπογοήτευση. Καὶ δὲν εἶναι μιὰ ποιητικὴ ἔκφραση. Εἶναι μιὰ συνταρακτικὴ πραγματικότητα γιὰ τὴ ζωὴ μου.

Εἶναι φορὲς ποὺ αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου νὰ καταρρέει. Σὰ νὰ φεύγει ὄλο τὸ αἷμα ἀπὸ μέσα μου. Ἡ ἀπελπισία θροναίεται στὴν ψυχὴ μου καὶ ὅλα φαίνονται μαῦρα καὶ σκοτεινά. Ὁ ἥλιος λὲς καὶ δὲν θὰ ξανανατεῖλει στὸ στερέωμα. Τὰ σύννεφα εἶναι τόσο πυκνά, ποὺ δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ διαλυθοῦν.

Στὶς στιγμὲς αὐτὲς τῆς σκληρῆς δοκιμασίας δὲν καταργεῖται μονάχα ἡ πίστη σὲ Σένα, Κύριέ μου. Καταργεῖται καὶ ἡ κοινὴ λογικὴ. Αὐτὴ θὰ μπορούσε τόσο ἀπλὰ νὰ μοῦ ὑπενθυμίζει: Πῶς τὰ σύννεφα φεύγουν. Ἡ αἰθρία καὶ ἡ ξαστεριά ξανάρχονται. Τὴ νύχτα διαδέχεται ἡ μέρα. Τὴ δύση ἡ ἀνατολή. Ἡ μέρα ἀρχίζει κιόλας ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα. Ὅσο κι ἂν ἄργεῖ, σίγουρα θὰ ἔλθει.

Αὐτὸ εἶναι ἡ ἀπογοήτευση. Δημιουργεῖ πανικό. Ἀχρηστεύει ὄλο τὸ δυναμικὸ τῆς ψυχῆς, τὴν ὥρα ποὺ τὸ ἔχει ἰδιαίτερα ἀνάγκη.

Καὶ τὸ χειρότερο, λησμονεῖ καὶ διαγράφει Ἐσένα, Θεέ μου. Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ τραγικόν. Τὸ νὰ μᾶς προσβάλλουν οἱ θύελλες εἶναι φυσικόν. Καθόλου παράδοξο νὰ μᾶς χτυπήσουν οἱ καταιγίδες. Ἐπόμενο νὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖ ὁ πόνος, ἡ θλίψη. Γιατί ὄχι καὶ ἡ λιποψυχία; Ποιὸς μᾶς εἶπε πῶς ἡ ἀπογοήτευση δὲν θὰ ἐπιχειρήσει νὰ θροναστεῖ στὴν κλονισμένη καρδιά μας;

Ὅλα αὐτὰ δὲν δημιουργοῦν ἀπορία. Δὲν προκαλοῦν ξάφνιασμα. Τὸ ἀφύσικο καὶ τραγικόν εἶναι νὰ λησμονοῦμε τὴν ὑπερδύναμη, τὴν ἀκαταμάχητη ἐνίσχυση, τὸ ἀκλόνητο στήριγμά μας. Ἐσένα, Παντοδύναμη Θεέ μας.

Τὸ φοβερό δὲν εἶναι νὰ μᾶς χτυπήσουν τὰ κύματα. Τὸ φοβερό εἶναι νὰ τὰ κοιτᾶμε περίφοβα. Νὰ ζοῦμε θεληματικὰ τὸν ἴλιγγο τοῦ σκοτεινοῦ βυθοῦ, τοῦ ἀπελπιστικοῦ χάους, ἀντὶ νὰ ὑψώσουμε τὸ βλέμμα μας ψηλὰ στὸν οὐρανόν, ἀπὸ ὅπου θὰ ἔλθει σίγουρη ἡ βοήθειά μας.

Στὶς ἴδιες καὶ πιὸ ἰσχυρὲς δοκιμασίες βρέθηκε καὶ ὁ ἐκλεκτός Σου προφήτης καὶ βασιλιάς Δαβίδ. Ἐνίωσε κι αὐτὸς νὰ καταποντίζεται ἀπὸ τὰ μανιασμένα κύματα, ποὺ ἀπανωτὰ τὸν κτυποῦσαν. Αἰσθάνθηκε τὶς δυνάμεις του νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν. Τὴ θλίψη νὰ τὸν κυκλώνει καὶ τὴν ἀπελπισία νὰ ἐφορμᾷ ἀπειλητικὴ. Σὲ ἀπορία κι ὁ ἴδιος ἀναφωνοῦσε: **«Ἴνα τί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με;»** (Ψαλμ. μα' 6).

Ναί, ἀλλὰ δὲν ἔμενε στὴν ἀμφιβολία. Αὐτὰ τὰ ἀναπάντητα γιὰ τοὺς πολλοὺς «γιατί», εἶχαν τὴν ἀπάντησή τους γιὰ τὸν πιστό Σου Δαβίδ. Δὲν ἀποροῦσε πιά γιὰ τὶς δοκιμασίες. Ἀποροῦσε

γιὰ τὴν ὀλιγόπιστη ἀντιμετώπισή τους. Τονωμένος ἀπὸ τὴν ἐλπίδα του σὲ Σένα, γεμάτος πίστη καὶ ἐμπιστοσύνη στὴ βοήθειά Σου, ἀπευθυνόταν στὴν ψυχὴ του καὶ τῆς ἔλεγε: Γιατί, ψυχὴ μου, ἀφέθηκες νὰ βυθιστεῖς στὸ πέλαγος τῆς λύπης; Γιατί ἔγινες περίλυπη; Γιατί λιγοψύχησες; Γιατί ἄφησες τὴν ἀπελπισία νὰ σὲ συνταράξει; Γιατί λησμόνησες τὴν ἀκαταμάχητη ἰσχὺ σου, τὴν κραταιὰ ἐλπίδα σου, τὸν Θεό σου; Ἀντὶ νὰ βυθίζεσαι στὴν ἀπόγνωση, **«Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν»**. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ **«ἀσφαλὴς καὶ βεβαία»** ἄγκυρα τῆς ἐλπίδας σου.

Αὐτὴ εἶναι πάντα ἡ τοποθέτηση ποὺ ἡ ἀγάπη Σου μᾶς φανέρωσε. Ἄν ὑπάρχουν κύματα, ὑπάρχει καὶ ἡ ἄγκυρα. Τὰ κύματα εἶναι γήινα. Ἡ ἄγκυρα οὐράνια. Δὲν στερεώνεται σὲ θαλάσσιο βυθόν. Εἰσέρχεται στὸ **«ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος»**, στὸν οὐρανόν. Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀσφαλὴς καὶ ἀσφαλίζει ἀπὸ ὄλους τοὺς κλυδωνισμούς.

Ναί, παιδί μου. Εἶναι πραγματικότητα τὰ κύματα. Πραγματικότητα τὸ φουρτουνιασμένο πέλαγος, οἱ θύελλες, οἱ καταιγίδες. Τὸ πλοῖάριο τῆς ζωῆς σου αὐτὸ τὸν ὠκεανὸ θὰ διαπλεύσει. Μὴ τὸ λησμονεῖς. Τὸ λιμάνι δὲν εἶναι ὁ σκοπός σου. Σκοπός σου εἶναι νὰ ἀνοιχθεῖς στὴν ἀπλωσιὰ τοῦ πελάγου. Κι ἐκεῖ νὰ παλαίψεις καὶ νὰ νικήσεις.

Τὸ καταλαβαίνω, Κύριέ μου. Κι ἀλλοίμονο σὲ ἐκείνους, ποὺ λησμονοῦν Ἐσένα τὸν παντοδύναμο Κυβερνήτη τοῦ Σύμπαντος. Ἐσένα, ποὺ ὅταν πανικόβλητοι οἱ μαθητὲς Σου κραύγασαν **«ἀπολλόμεθα», «ἐγερθεὶς ἐπετίμησας τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσει, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη»** (Ματθ. ν' 26).

Πλοῖα χωρὶς ἐλπίδα, εἶναι πλοῖα χωρὶς ἄγκυρα, χωρὶς πυξίδα, χωρὶς χάρτη, χωρὶς κυβερνήτη, χωρὶς προσανατολισμό, χωρὶς σκοπὸ. Πλοῖα μὲ προορισμὸ τὸ βυθόν. Ναυαγισμένα προτοῦ ναυαγήσουν.

Πόσα τέτοια σκεβρωμένα σκαριά, σκουριασμένα σιδερικά, διαλυμένες σανίδες, θλιβερὰ ναυάγια, θαλασσινὰ λείψανα σὲ ἀφιλόξενα ξερονήσια, ἴσα-ἴσα νὰ μᾶς θυμίζουν, πῶς τὰ πλοῖα αὐτὰ ξεκίνησαν μὲ ὅλα τὰ κομφορ, ὑπερήφανοι «Τιτανικοί». Τοὺς ἔλειπε ὁμως τὸ ἕνα: Ἦταν πλοῖα χωρὶς ἐλπίδα.

Ἡ ἐλπίδα, λοιπόν, μιὰ ἐπιγραφή γιὰ τὸ πλοῖο σου; Ὁχι. Μιὰ ἐπιγραφή γιὰ τὴν καρδιά σου. Κι ὄχι μιὰ ὀποιαδήποτε ἐλπίδα, ἀλλὰ ἡ ἐλπίδα ἡ ἀδιάψευστη. Ἡ ἐλπίδα ἐπὶ τὸν Θεόν, **«τὸν ἰσχυρόν, τὸν ζῶντα»**. Τότε **«μαινέσθω ἡ θάλασσα, ἐγειρέσθω τὰ κύματα»**, τὸ πλοῖο σου **«καταποντίσαι οὐκ ἰσχύει»**. Καλοτάξιδο μέσα στὶς θύελλες.

Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν

ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. Ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες· ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ Ἅγια διὰ τοῦ ἀρχι-

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ ιζ΄ 12-19
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ιγ΄ 7-16

ερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἕξω τῆς παρεμβολῆς· διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν

λαόν, ἕξω τῆς πύλης ἔπαθε. Τοῖνυν ἐξερχόμεθα πρὸς αὐτὸν ἕξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες· οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντός τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Τῆς δὲ εὐποΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός.

ΜΕ ΟΠΙΩ ΤΗΝ ΠΙΣΤΗ

«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν... ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν».

1. Ἡ παραγγελία τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου ἀφορᾷ ὅλους τοὺς πιστοὺς κάθε ἐποχῆς. Στὸν καθένα μας ἀπευθύνεται καὶ μᾶς τονίζει τὴν ἀνάγκη νὰ θυμόμαστε τοὺς Ἀποστόλους καὶ μεγάλους διδασκάλους μας, τοὺς ἥρωες καὶ μάρτυρες τῆς πίστεως. Καὶ νὰ τοὺς τιμᾶμε, μιμούμενοι τὴν πίστη τους, πὺ δὴταν τόσο φλογερῆ.

Καὶ σήμερα γιορτάζουμε δυὸ φλογεροὺς Πατριάρχες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας: Τὸν ἅγιον Ἀθανάσιο καὶ τὸν ἅγιον Κύριλλο. Καὶ οἱ δύο ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀλήθεια. Εἶναι γνωστὸ πόσα μαρτύρια, ἐξορίες, βάσανα ὑπέστη ὁ Μέγας Ἀθανάσιος γιὰ τὴν χριστιανικὴ πίστη. Δὲν λύγισε ὅμως ποτὲ στὶς τόσες καταγιγδεις, στοὺς τόσους διωγμούς. Ἀλύγιστοι στρατιῶτες ἔμειναν οἱ Ἅγιοι σ' ὅλη τους τὴν ζωὴ.

Τί ὑπέροχος ρόλος! Γιὰ τὴν ἀλήθεια ἀγωνίστηκαν ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν. Αὐτὴν ζήτησαν νὰ κρατήσουν ἀλώβητη. Καὶ τὴν κράτησαν ἀπὸ τόσες καὶ τόσες ἀντιδράσεις.

2. Αὐτῶν τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τὴν πίστη μᾶς προτείνει ὁ θεῖος Ἀπόστολος νὰ μιμηθοῦμε. «**Ἀναθεωροῦντες τὴν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν**». Ὅταν ὅμως ἀκοῦμε τὴν θεία αὐτὴ προτροπὴ ἕνα ἐρώτημα πηδαίει ἀπὸ τὴν καρδίαν μας: Μὰ ἐμεῖς, οἱ τόσο ἀδύνατοι πῶς μποροῦμε νὰ μιμηθοῦμε τὴν φλογερὴ πίστη ἐκείνων τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων; Ἐμεῖς συχνὰ ζοῦμε μεταξὺ ἀμφιβολίας καὶ ὀλιγοπιστίας. Ἐμεῖς μόλις συναντήσουμε μιὰ μικρὴ δυσκολία, ἕνα ἐμπόδιο, μιὰ θλίψη, μιὰ δοκιμασία, λυγίζουμε, τὰ κάνουμε.

Σήμερα μάλιστα, πὺ φουσκώνει τὸ κύμα τῆς ἀπιστίας, σήμερα πὺ ὁ ἄνθρωπος ἀμφιβάλλει γιὰ κάθε τι τὸ ὑπερφυσικό, σήμερα καὶ ἐμεῖς οἱ πιστοὶ, πὺ ἐκκλησιαζόμαστε, πὺ μελετᾶμε τὴν Ἁγία Γραφή, μὲ ὅσα ἀκοῦμε γύρω μας, μὲ τῆς ἀπιστίας τὰ συνθήματα, συχνὰ ταραζόμαστε. Καὶ ἔρχεται κάποτε καὶ ὁ ὑπουλος πειρασμός καὶ μᾶς σφυρίζει στὸ αὐτὶ νὰ ἐγκαταλείψουμε τὸν θησαυρὸ τῆς πίστεως, νὰ παραμερίσουμε ἀρχὲς καὶ ἰδανικά καὶ νὰ δουλωθοῦμε στὸ κακό.

3. Καὶ ὅμως! Καὶ σὲ τέτοιες ἐποχὲς ξανακούγεται ἡ θεία φωνὴ τοῦ Ἀποστόλου πὺ μᾶς τονίζει ὅτι ἀναθεωροῦντες τὴν ζωὴ καὶ τὰ ἔργα τῶν ἁγίων τῆς πίστεως, πρέπει καὶ μποροῦμε καὶ στὶς πιὸ δύσκολες στιγμὲς

μας νὰ ξαναζωντανέψουμε μέσα μας τὴν πίστη. Καὶ θὰ τὸ πετύχουμε ἂν κατορθώσουμε νὰ ἀναπλάσουμε τὴν ἐποχὴ πὺ ἐζήσαν, τοὺς ἐχθροὺς πὺ ἀντιμετώπισαν: Βασιλεῖς, κληρικοὺς πὺ εἶχαν συνωμοτήσει ἐναντίον τους. Ὅμως ἔμειναν ἀκλόνητοι. Θυσίασαν τὰ πάντα γιὰ τὴν πίστη τους.

Σήμερα -πὺ σὲ μερικὰ σημεῖα μοιάζει ἡ ἐποχὴ μας μὲ τὴν ἐποχὴ τους- ὁ Θεὸς πάλι μᾶς ζητάει νὰ κρατήσουμε ψηλὰ τὴ σημαία τῆς πίστεως. Αὐτὸ μᾶς ζητάει. Νὰ μιμηθοῦμε τὴν πίστη τους στὴν κάθε δυσκολία μας, στὸν πόνο μας, στὴν συμφορὰ μας, στὶς ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς. Νὰ μιμηθοῦμε τὴν πίστη τους καὶ ὅταν γύρω μας ἀκούγονται συνθήματα ἀπιστίας καὶ πολλοὶ ζοῦν μέσα στὴν ὀλιγοπιστία. Μὰ καὶ ὅλοι νὰ κλονισθοῦν ἐμεῖς πρέπει νὰ μείνουμε ἐδραῖοι, ἀμετακίνητοι, ἀκλόνητοι στὴν πίστη τῶν πατέρων μας πὺ καὶ σήμερα ἔχομε τόσο ἀνάγκη. Ξένη ἡ πίστη μας ἀπὸ κοσμικὲς ἐπιδράσεις καὶ ἔνοχες ἐπιρροές. Δὲν προσαρμόζεται ἡ ὀρθόδοξη πίστη στὶς δῆθεν ἀπαιτήσεις τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ. Ἡ πίστη μας εἶναι Ἀποστολική, Πατερικὴ, Οἰκουμενικὴ, ἔφθασε μέχρι τὶς ἡμέρες μας μέσα ἀπὸ διωγμούς καὶ μαρτύρια, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι ἀδιαπραγμάτευτη.

Ἡ τεχνικὴ πρόοδος, ἡ εὐμάρεια, ἡ ἐπιστήμη δὲν καταργοῦν τὴν πίστη. Συχνὰ στὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς μας ἀναδεύουν τὰ θεῖα τῆς φτερά. Σὲ στιγμὲς συμφορῶν καὶ ἐκεῖνος πὺ παριστάνει τὸν ἄπιστο, γονατίζει καὶ προσεύχεται. Καὶ ὅταν βρίσκεται ἐμπρὸς στὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου, καὶ τότε νιώθει πόση ἀνάγκη ἔχει τὴν βακτηρία πὺ λέγεται πίστη.

4. Αὐτὴ τὴν τόσο ἀναγκαῖα πίστη, ἔρχονται οἱ ἅγιοι καὶ οἱ μάρτυρες, μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸν θάνατό τους, νὰ μᾶς τὸν τονώσουν. Καὶ μὴ σκεφθοῦμε ἐπιπόλαια πῶς οἱ ἥρωες τῆς ἀλήθειας ἐζήσαν σὲ παρωχημένες ἐποχὲς. Καὶ πῶς σήμερα, στὴν διαστημικὴ μας ἐποχὴ, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξουν ἅγιοι καὶ μάρτυρες. Διότι καὶ σήμερα ὑπάρχουν. Μιὰ ματιὰ στὸ νέο Μαρτυρολόγιο τῶν τετρακοσίων χρόνων τῆς τουρκοκρατίας ἢ στὸ μαρτυρολόγιο τῆς ρωσικῆς Ὀρθοδοξίας μᾶς πείθει ὅτι καὶ σήμερα μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθεῖ ὁ λόγος τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου: «**Μνημονεύετε**» τῶν σύγχρονων ἡρώων καὶ μαρτύρων τῆς πίστεως «**ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν**».

Ἀδελφοί, τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ὑψηλό-

τερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπου

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΙΕ' ΛΟΥΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ 10' 1-10
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2

καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα

τετελειωμένον. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν Ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἀνθρώπου.

ΤΟ ΑΙΩΝΙΟ ΠΡΟΤΥΠΟ

«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος».

1. Ὁ μέγας Ἀπόστολος παρουσιάζει στοὺς Ἑβραῖους μερικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως, τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἀρχιερεὺς ὄσιος, ἀγνός, ἄκακος, ἀμίαντος εἶναι ὁ Αἰώνιος Ἀρχιερεύς. Αὐτὸς μὲ τὸ φῶς τῶν λόγων του ἐφώτισε τὰ βάθη τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς, ἀνακούφισε τὸν ἀνθρώπινο πόνο καὶ μὲ τὴν ἄφραστον θυσία του πάνω στὸν Σταυρὸ ἐξασφάλισε τὴ σωτηρία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καὶ ἄνοιξε τὶς πύλες τοῦ Παραδείσου.

Καὶ ὅταν τελείωσε τὸ κοσμοσωτήριο ἔργο του, ἀνέβηκε ψηλότερα ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς καὶ κάθησε στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Οἱ ἄνθρωποι Ἀρχιερεῖς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, ὡς ἄνθρωποι φορτωμένοι μὲ ἀδυναμίες, ἐνιωσαν τὴν ἀνάγκη νὰ προσφέρουν τὶς θυσίες πρῶτα γιὰ τὶς δικές τους ἀμαρτίες καὶ ἔπειτα γιὰ τὶς ἀμαρτίες τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ ὁ Κύριος, ὁ Μέγας Ἀρχιερεύς, μιὰ φορὰ γιὰ πάντα προσέφερε τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ Του πάνω στὸν Σταυρὸ γιὰ τὶς ἀμαρτίες τῶν ἀνθρώπων. Ἀπὸ τότε γεφυρώθηκε τὸ χάσμα, ποὺ ἡ ἀμαρτία εἶχε ἀνοίξει ἀνάμεσα στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό, καὶ γκρεμίστηκε τὸ τεῖχος ποὺ χώριζε τὸ πλάσμα ἀπὸ τὸν Πλάστη. Ἔτσι ἔχουμε τόσο γιὰ τὶς ἠθικές μας πτώσεις, ὅσο καὶ γιὰ τὶς ἄλλες δυσκολίες ποὺ συναντᾶμε σὲ τούτη τὴ ζωὴ, ἐνισχυτὴ καὶ παρηγορητὴ, Μέγαν Ἀρχιερέα, Μεσίτην καὶ Λυτρωτὴ.

Ἀρκεῖ νὰ τὸν ἐπικαλούμεθα σ' ὅλες τὶς στιγμὲς τῆς ζωῆς μας, στὶς χαρούμενες, μὰ καὶ στὶς σκληρὲς ὥρες... Αὐτὸς μὲ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἱερὴ ἐξομολόγησι πλένει τὶς ἀμαρτίες μας. Αὐτὸς στὶς δύσκολες ὥρες τοῦ πόνου, τῆς ἀρρώστιας, ὅταν ὁ θάνατος κτυπᾷ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας, εἶναι σύντροφος καὶ φίλος καὶ ἀδελφός μας.

2. Τὰ λόγια τοῦ θείου Παύλου γιὰ τὸν Μέγαν Ἀρχιερέα ὅτι ἦταν «ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος», ταιριάζουν καὶ γιὰ τὸν ἄξιον ἀρχιερέα τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν ἅγιον Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, ποὺ τὴν μνήμη του σήμερα γιορτάζουμε.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος, προσπάθησε καὶ πέτυχε σὲ μεγάλο βαθμὸ νὰ μιμηθεῖ τὸν Κύριο καὶ Θεὸ του. Βάδισε στὰ ἴχνη τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέα, ἄξιος συνεχιστὴς τοῦ ἔργου τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡρώων τῆς πίστεως. Δοκίμαστηκε σκληρὰ καὶ αὐτὸς ἀπὸ λαϊκοὺς καὶ κληρικούς. Οἱ αἰρετικοὶ παρέσερναν τὸν λαὸ στὴν πλάνη. Ὅταν ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως βρῆκε μίαν μόνο Ὀρθόδοξη ἐκκλησία, τὴν ἁγία Ἀναστασία καὶ ἄρχισε τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς αἵρέσεως, μὲ πραότητα, ταπεινωσύνη, ἀλλὰ καὶ ἀγωνιστικότητα. Καὶ ὅταν στὴν

Σύνοδο τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ ἐχθροὶ του τὸν πολέμησαν μὲ λύσσα, ὁ ἅγιος Γρηγόριος γιὰ τὴν εἰρήνη τῆς Ἐκκλησίας, παραιτήθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον καὶ γύρισε στὴ Ναζιανζό, τὴν ὁποία ἐποίμανε ὡς Ἐπίσκοπος. Δὲν τὸ θεώρησε ὑποτιμητικὸ, γιατί ἦταν ἄνθρωπος ταπεινός, «ἄκακος», χωρὶς ἰδιοτέλεια, μιὰ ἀληθινὰ μεγάλη ψυχὴ!

3. Τὶς ἴδιες ἀρετὲς ἔδειξε καὶ τὸν καιρὸ ποὺ ἐποίμανε τὴν μικρὴ Ἐπισκοπὴ τῆς Ναζιανζοῦ. Πάντοτε ἄκακος, πάντοτε πρᾶος, πάντοτε θερμὸς στὴν πίστη του, καθοδηγοῦσε τὸν λαὸ του καὶ πρωτοστατοῦσε σὲ ἔργα ἀγάπης. Ἀφιλοκερδὴς, ἀνιδιοτελής, προσέφερε τὰ πάντα γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ ποιμνίου του. Στὴν θέσι τοῦ «ἐγὼ» εἶχε τὸ σύνθημα: Ὅλα γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, ὅλα στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὑπῆρξε ἕνας Ἐπίσκοπος, ποὺ βάδισε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ μὲ πίστη φλογερή, μὲ τὸ μέτωπο πάντα ψηλά. Μὲ τὸν Χριστὸ σὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά!

4. Τὸ μέγα Πρότυπο, τὸν Αἰώνιον Ἀρχιερέα, μιμήθηκαν πολλοὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ μεῖς σήμερα, κληρικοί, μὰ καὶ λαϊκοί, στὰ ἴδια ἴχνη ἄς βαδίσουμε. Τὴν ἀνεκτικότητα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ ἄς μιμηθοῦμε. Τὴν ταπεινώσή του ἄς ζητήσουμε νὰ ἀντιγράψουμε. Τὴν συγχωρητικότητά του ἄς προσπαθήσουμε νὰ ἐφαρμόσουμε στὴν καθημερινή μας ζωὴ, στὴν οἰκογένειά μας, στὴ δουλειά μας, παντοῦ. Τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεώς του, ἄς ἀκολουθήσουμε.

5. Ἰδιαίτερα στὴ σημερινὴ ἐποχὴ, ἐποχὴ κρίσεως τῶν πνευματικῶν ἀξιών, εἶναι ἀπαραίτητα τέτοια ἠθικὰ ἀναστήματα, ὀπλισμένα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως. Μονάχα οἱ ἀληθινὰ πνευματικὲς προσωπικότητες μποροῦν νὰ διαδραματίσουν καθοδηγητικὸ ρόλο σὲ μιὰ κοινωνία ποὺ παραπαίει ἀπὸ ἔλλειψη προσανατολισμοῦ καὶ ἠθικῶν προτύπων. Καὶ τὸ βάρος τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀποστολῆς πέφτει σὲ ὅλους μας καὶ ἰδιαίτερα σὸ πνευματικὸ φυτώριο ποὺ λέγεται χριστιανικὴ οἰκογένεια. Ἐκεῖ μέσα θὰ καλλιεργηθοῦν τὰ σπέρματα τῆς εὐσέβειας γιὰ νὰ βλαστήσουν αὔριο τὰ μυρίπνοα ἄνθη τῆς ἀρετῆς. Ἐκεῖ μέσα θὰ διαπλαστοῦν οἱ νέοι Γρηγόριοι ποὺ θὰ λαμπρύνουν τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος. Ἀρκεῖ νὰ βρεθοῦν μπτέρες σὰν τὴν ἁγία Νόννα, τὴν μπτέρα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ποὺ θὰ προσανατολίζουν τὶς νέες ψυχὲς πρὸς τὸ αἰώνιο πρότυπο, τὸν Σωτῆρα Χριστὸ.

Μπράβο μικρὲ Δημήτρη

13 ἐτῶν. Συμπαθητικὴ μορφή. Βλέμμα ὠραῖο, φωτεινό. Καθάρια ψυχὴ ποὺ κάνει τὸ πρόσωπο νὰ ἀκτινοβολεῖ. Ἀπαλὸ τὸ χαμόγελο ἀνθίζει στὸ τρυφερὸ προσωπάκι του. Ἡ ἀναπηρία του δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ βλέπει μὲ αἰσιοδοξία τὴν ζωὴ. Ἀποφασισμένος νὰ ἀγωνιστεῖ καὶ νὰ νικήσει.

«*Εἶμαι στὴ δευτέρα Γυμνασιου. Θέλω νὰ γίνω δημοσιογράφος. Τὸ πάθος μου εἶναι οἱ πληροφορίες καὶ ἡ ἐπικοινωνία*», λέει ὁ Δημήτρης.

Μένει μὲ τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν ἀδελφὸ του 9 ἐτῶν. Γνωρίζει πὼς ἐδῶ καὶ τρία χρόνια πάσχει ἀπὸ μυασθένεια. Μιὰ ἀρρώστια ποὺ τὸν ἔχει καθλώσει στὸ ἀναπηρικὸ καροτσάκι. Τὸ πρῶτο πράγμα ποὺ κάνει ἐντύπωση, ὅταν τὸν πρωτοσυναντᾶς, εἶναι ἡ μεγάλη ἐπιδεξιότητα μὲ τὴν ὁποία χειρίζεται τὸ καροτσάκι. Τὸ δεῦτερο εἶναι ἡ ψυχικὴ του δύναμη, ἡ ἡρεμία, ἡ γαλήνη ποὺ εἶναι ἀπλωμένη στὸ πρόσωπό του καὶ σὲ ὅλη τὴ συμπεριφορά του. Τὸ θάρρος δὲν τὸν ἔχει ἀφήσει οὔτε στιγμή. Ἐλπίζει

πάντα ὅτι ὁ Θεὸς θὰ βοηθήσει νὰ βρεθεῖ κάποιον φάρμακο γιὰ τὴ θεραπεία του.

Μπράβο, μικρὲ Δημήτρη, ποὺ ἀπὸ τόσο μικρὸς μπῆκες σὲ μεγάλη περιπέτεια ποὺ ὅμως τὴν ἀντιμετωπίζεις τόσο ὠραῖα. Ἐνα τέτοιο γενναῖο παράδειγμα βάζει ὅλους μας σὲ σοβαρὲς σκέψεις. Μᾶς προβληματίζει. Μᾶς δίνει ἕνα δυνατό μάθημα, πῶς κι ἐμεῖς νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὴν ζωὴ καὶ τὶς δυσκολίες της. Καὶ προπαντὸς ὅτι οἱ δυσκολίες δὲν εἶναι γιὰ νὰ μᾶς νικοῦν. Εἶναι γιὰ νὰ μᾶς δυνάμωσουν, νὰ μᾶς ἰσχυροποιοῦν.

Μᾶς συνέβει μιὰ ἀναπάντεχη θλίψη, μιὰ ἀρρώστια, ἕνα ἀτύχημα, μιὰ ἀποτυχία. Βρεθήκαμε, χωρὶς λόγο, μὲ τὴ ρετινιὰ τῆς διαβολῆς, τῆς συκοφαντίας καὶ μάλιστα ἀπὸ πρόσωπα μέχρι χθὲς φιλικὰ. Χάσαμε τὴν δουλειὰ μας. Ἐνα ἀγαπητὸ μας πρόσωπο, στὸ ὁποῖο στηρίζαμε τόσες ἐλπίδες, ξαφνικὰ ἔφυγε ἀπὸ κοντὰ μας. Πῶς θὰ τὰ ἀντιμετωπίσουμε; Χρειάζεται ψυχραιμία. Μὴ δραματοποιῶμε τὰ γεγονότα. Μὴν ἀφήνουμε ἀκαλίνωτη τὴν φα-

ντασία μας νὰ τὰ τραγικοποιεῖ. Μὴ τοὺς δίνουμε διαστάσεις ποὺ δὲν ἔχουν. Καὶ προπαντὸς μὴ τὰ βλέπουμε μὲ τὸ κοντόθωρο μάτι τῆς ὀλιγοπιστίας, ἀλλὰ μὲ τὸ φωτεινὸ βλέμμα τῆς πίστεως. Αὐτὸ δημιουργεῖ νηφαλιότητα στὴν σκέψη μας, ἡρεμία στὴν ψυχὴ μας, ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ σωστὴ ἀντιμετώπιση.

Χάσαμε μιὰ μάχη; Δὲν σημαίνει πὼς χάσαμε τὸν πόλεμο. Ὁ καλὸς στρατηγὸς ἀνασυντάσσει τὶς δυνάμεις του καὶ ἐπιτίθεται ξανά. Συνεχίζει τὸν ἀγώνα. Τίποτα δὲν χάνεται, ἀν δὲν χαθεῖ τὸ θάρρος, ἡ πίστη, ἡ ἐλπίδα. Ἄν ὅμως χαθοῦν αὐτὰ τότε χάθηκε τὸ πᾶν. Χάνεται τὸ πᾶν μόνον ὅταν χαθεῖ μέσα στὴν ψυχὴ. Μὴν τὸ ξεχνᾶμε: Ὅταν κλείνει ἕνας δρόμος, ὁ Θεὸς μᾶς ἀνοίγει κάποιον ἄλλο. Μόνο θέλει γενναία καρδιά, ἄγρυπνη σκέψη, ἀνοιχτὸ βλέμμα γιὰ νὰ τὸν βαδίσουμε. Καὶ τότε δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς θὰ νικήσουμε. Γιατὶ ὁ ἀγωνιστὴς εἶναι καὶ νικητὴς. Ἐνα μήνυμα ἀπὸ τὸ ἀναπηρικὸ καροτσάκι.

Τὸ τεστ τῆς εἰρήνης

1. Πιστεύετε ὅτι ἕνα χαμόγελο εἶναι πιὸ δυνατό ἀπὸ ἕνα ἄρμα;
2. Μπορεῖτε νὰ κοιτάξετε ὅποιονδήποτε ἄνθρωπο μὲ λίγη ἔστω ἀγάπη;
3. Προτιμᾶτε νὰ χρησιμοποιεῖτε τὴν ἐμπιστοσύνη περισσότερο ἀπὸ τὴν καχυποψία;
4. Κάνετε ἐσεῖς τὸ πρῶτο βῆμα γιὰ μιὰ συμφιλίωση;
5. Μπορεῖτε νὰ χαίρεσθε ἀληθινὰ στὴν χαρὰ τῶν ἄλλων;
6. Ὅταν ἡ ἀδικία χτυπάει τοὺς ἄλλους ἐπαναστατεῖτε σὰν νὰ εἶχε χτυπήσει ἐσᾶς;
7. Ὁ «**ἐμπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς**» εἶναι ἕνας ἀδελφὸς ποὺ ὁ Θεὸς ἔβαλε στὸν δρόμο σας;
8. Ἡ ὁποιαδήποτε βοήθεια ποὺ προσφέρετε ἔχει καὶ ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν καρδιά σας;

9. Μπορεῖτε νὰ ἀκοῦτε τὸν ἐνοχλητικὸ ἐπισκέπτη, χωρὶς νὰ χάνετε τὴν ψυχραιμία σας;
10. Μπορεῖτε νὰ δέξεσθε μιὰ κριτικὴ καὶ νὰ τὴν ἀξιοποιεῖτε, χωρὶς νὰ ἀντιδράτε;
11. Πιστεύετε πὼς εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης;

Ἄθροῖστε τὰ ναί σας. Ἄν συγκεντρώνετε 10 εἴσατε ἕνα πρωτεργάτης τῆς εἰρήνης. Ἄν ἔχετε 7 πρέπει νὰ κάνετε μιὰ ἀναθεώρηση τοῦ χαρακτῆρα σας. Ἀπὸ 3 καὶ κάτω... προσευχηθεῖτε!

ZOH Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν. Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΣΤ΄

(1775 - 1821)

1

«Οί αὐτοθυσιασθέντες χάριν τοῦ ἔθνικοῦ καθήκοντος κληρικοί ἀποτελοῦν ἡρωικὴν λεγεῶνα».

Δ. Κόκκινος

ΣΤΙΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ

«Τ' ἀπδόνια τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὰ πουλιὰ τῆς Δύσης, κλαίγουν ἀργά, κλαίγουν ταχιά, κλαίγουν τὸ μεσημέρι, κλαίγουν τὴν Ἀντριανούπολη τὴν πολυκουρσεμένη, ὅπου τίνε κρουσέψανε τὶς τρεῖς γιορτές τοῦ χρόνου, τοῦ Χριστουγέννου γιὰ κηρί, καὶ τοῦ Βαγιοῦ γιὰ βγάγια, καὶ τῆς Λαμπρῆς τὴν Κυριακὴ γιὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη»

(Δημοτικό)

Ἔτσι τραγουδάει τὸ κούρσεμα τῆς Ἀδριανούπολης ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ παλιὰ δημοτικὰ τραγούδια. Ἔτσι τραγουδάει τὶς συμφορές τῆς στὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ τυρανισμένα, στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς. Τότε «π' ὄλα τᾶσκιαζε ἢ φοβέρα», ἢ δοξασμένη αὐτὴ πόλη τῆς ἀνατολικῆς Θράκης ἔγραφε σελίδες πατριωτικοῦ μεγαλείου.

Αἰῶνες βάσπηξε τὸν Ἑλληνισμό της! Ἔμεινε ἑλληνική, ἑλληνικότερη κάτω ἀπὸ τὸ χατζάρι τοῦ Ὄθωμανοῦ. Μὲ θαυμασμό μιλάνε γι' αὐτὸ τὸ θαῦμα, ὅσοι περιηγητὲς πέρασαν τοὺς τελευταίους αἰῶνες τῆς σκλαβιάς ἀπὸ τὴ Θράκη. Δὲν παύουν νὰ λένε γιὰ τὴν ἀκμὴ τῆς Ἀδριανούπολης, ποὺ ἦταν τότε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐμπορικὰ κέντρα ἀνάμεσα στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀσία. Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ στέκονται μὲ ἰδιαίτερο σεβασμὸ εἶναι ὅταν μιλάνε γιὰ τὴν πνευματικὴ τῆς ἀκτινοβολία. Μέσα στὸ σκοτάδι τῆς σκλαβιάς, δεκαπέντε ἐκκλησίες καὶ πολλὰ σχολεῖα ἔχουν τὸ γλυκὸ τους φῶς στὴ μεγάλη πόλη. «Εἶδα, γράφει ἓνας ἀπὸ τοὺς περιηγητὲς, τὸν Ἑλληνα Μητροπολίτην, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζα. Δηνήθουνε μὲ ἐπιτυχίαν καὶ σύστημα τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ὁμοφύλων του. Τὸ σχολεῖον τῆς Ἀδριανουπόλεως, μοῦ ἔλεγε, ὑπάρχει πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων. Ἰδρῦσαμεν καὶ σχολὴν διὰ νὰ παρέχωμεν δωρεὰν τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν. Οἱ διδάσκαλοι μισθοδοτοῦνται ἀπὸ ἡμᾶς. Τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἔμαθαν νὰ διαβάζουν καὶ νὰ γράφουν, ἂν θέλουν ἀνωτέραν ἀκόμη ἐκπαίδευσιν, φοιτοῦν εἰς ἄλλα σχολεῖα μας, εἰς τὰ ὁποῖα μελετοῦν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ποίησιν, ρητορικὴν καὶ φιλοσοφίαν».

Σ' αὐτὰ τὰ περίφημα σχολεῖα τῆς Ἀδριανούπολης φοίτησε καὶ ὁ μικρὸς Κώστας Σερμπετσόγλου, ποὺ γεννήθηκε τὸ 1775 στὴν ὠραία αὐτὴ πόλη. Οἱ γονεῖς του ἦταν πτωχοὶ καὶ ἄσημοι, ἀλλ' εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι. Τὸ ὄνειρό τους ἦταν νὰ δοῦνε τὸ γιό τους ἓναν ἄνθρωπο μορφωμένο μέσα στὴν κοινωνία. Γι' αὐτὸ ἀπὸ μικρὸ τὸν ἔστειλαν νὰ μάθει «γράμματα σπουδάγματα τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα» κοντὰ σ' ἓνα φημισμένο δάσκαλο τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης.

Καὶ πράγματι ὁ κρυφὸς τους πόθος δὲν διαψεύ-

σθηκε. Ὁ Κώστας ἀπὸ μικρὸς παρουσίασε μεγάλα προτερήματα. Ἦταν φτωχὸς, ἀλλὰ ἐπιμελής. Ἀγαποῦσε τὰ γράμματα πολὺ τὸ δύστυχο σκλαβόπουλο. Ὅρες ἀτέλειωτες ἔμενε σκυμμένος πάνω στὰ βιβλία. Καὶ πόσο δύσκολο ἦταν τότε νὰ ἔχει ἓνα παιδί βιβλία! Σὰν θησαυρὸς πολὺτιμος ἐθεωρεῖτο καὶ ἓνα μόνο ἀντίτυπο ἂν εἶχε ὁ δάσκαλος. Ἀπὸ τὸ ἀντίτυπο αὐτὸ ἔπρεπε ν' ἀντιγράφουν τὸ μάθημά τους ὅλοι οἱ μαθητές. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν ν' ἀντιγράφουν ὅλοι ἀπὸ τὸ ἓνα βιβλίο, πολλοὶ ἦταν ἀναγκασμένοι ν' ἀντιγράφουν ἀπὸ τὰ ἀντίγραφα τῶν συμμαθητῶν τους. Ὁ Κωνσταντῖνος ὅμως, ἂν καὶ φτωχόπαιδο εἶχε βιβλία, πράγμα γιὰ τὸ ὁποῖο ἐθεωρεῖτο ὁ πιὸ εὐτυχὴς ἀπὸ ὅλους τοὺς μαθητές. Ποῦ ὅμως τὰ ἔβρισκε; Ποιὸς τοῦ τὰ ἔδινε;

Ἡ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ μᾶς παρουσιάσει πάνω στὴ σκηνὴ τὸν Ἱεράρχη τῆς Ἀδριανούπολης, τὸν Καλλίνικο. Ὅπως ὅλοι οἱ κληρικοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, ἔτσι κι αὐτὸς μ' ἀγάπη καὶ ζῆλο βοηθοῦσε φτωχὰ, ἀλλ' ἐπιμελῆ παιδιά, νὰ σπουδάζουν κάπως ἄνετα. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦταν καὶ ὁ Κώστας, στὸν ὁποῖο ὁ Δεσπότης χάριζε τὰ βιβλία, ποὺ εἶχε ἀνάγκη. Ἦ μάλλον δὲν τοῦ τὰ χάριζε; τοῦ ἔδινε τὰ βιβλία τοῦ ἐπομένου ἔτους σὰν βραβεῖο, κάθε χρονιά, ποὺ τὸ φτωχὸ Ἑλληνόπουλο ἀρίστευε στὶς ἐξετάσεις του. Καὶ ἦταν, ἀλήθεια, πολὺτιμο δῶρο γιὰ τὸν Κωνσταντῖνο τὰ βιβλία αὐτὰ, γιὰ τὸν βοηθοῦσαν ν' ἀποκτήσει μιὰ εὐρύτερη μόρφωση, τοῦ ἀνοιγαν πλατύτερους ὀρίζοντες.

Ἔτσι ὁ Κώστας ἄρχισε νὰ ξεπερνᾶει στὰ μαθήματα τοὺς ἄλλους. Ἡ ἀγάπη του σ' ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ ἢ ἐπίδοσή του στοὺς Ἑλληνες Πατέρες ἦταν μεγάλη. Κομμάτια ὀλόκληρα ἀποστήθιζε τόσο ἀπὸ τοὺς κλασικοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας, ὅσο καὶ ἀπὸ τοὺς κλασικοὺς τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς. Οἱ καθηγητὲς του μὲ ἀγάπη παρακολουθοῦσαν τὴν πρόδότη του καὶ ἔκαναν τὰ καλύτερα ὄνειρα γιὰ τὸν νεαρό τους μαθητή!

Ὅνειρα γιὰ τὸ μέλλον τοῦ νεαροῦ Ἀδριανουπολίτη δὲν ἔκαναν μόνο οἱ καθηγητὲς του... Καὶ ὁ ἴδιος θὰ μπορούσε νὰ κάνει πολλὰ σχέδια γιὰ τὴν κατοπινὴ του ζωὴ! Θὰ μπορούσε νὰ τραβήξει γιὰ τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ κέντρα τῆς Ρωσίας, ὅπως συνηθιζόταν τότε καὶ νὰ μαζέψει χρήματα πολλά. Ἦ θὰ μπορούσε νὰ συνεχίσει τὶς σπουδές του στὰ κέντρα τῆς Αὐστροουγγαρίας καὶ νὰ βγεῖ ἓνας ἐπιστήμονας.

Στιγμὴ κρίσιμη! Στιγμὴ, ποὺ φθάνει στὴ ζωὴ ὅλων τῶν νέων, γιὰ νὰ κρίνει ἔπειτα τὴ μελλοντικὴ σταδιοδρομία τοῦ καθενός. Ἐμπρὸς στὸν Κωνσταντῖνο στεκόταν ὁλος αὐτὸς ὁ φανταχτερὸς κόσμος, ποὺ τοῦ ἔταζε δόξα καὶ ἐπιτυχία.

(Συνεχίζεται)

ΠΛΟΥΤΙΖΑΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝΤΑΣ

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ή επικαιρότητα τών Τριών Ίεραρχών. Έξακολουθούν και θα έξακολουθούν να εμπνέουν και να ποδηγετούν τους ανθρώπους κάθε εποχής. Ακριβώς γιατί ο λόγος και τὸ ἔργο τους δὲν ἦταν ἐφήμερα. Ἦταν ὁ ἀντίλαλος τῆς φωνῆς τοῦ οὐρανοῦ. Ἀντλοῦσαν ἀπὸ τὶς αἰώνιες ἀξίες **«θησαυρὸν ἀνέκλειπτον»** (Λουκ. ιβ´ 33) ποὺ ποτὲ δὲν χάνεται. Ἔτσι πλούτιζαν οἱ ἴδιοι εἰς Θεὸν καὶ συγχρόνως πλούτιζαν, εὐεργετοῦσαν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὲς οἱ μεγάλες καὶ πάντοτε ἐπικαιρες μορφές τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ μιλάνε καὶ σήμερα μὲ ἀδιαμφισβήτητο κύρος. Καὶ τὸ κύρος αὐτὸ προέρχεται ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν πνευματοκίνητη πένα καὶ τὴν ἀπαράμιλλη δραστηριότητά τους, ἀλλὰ πρωτίστως ἀπὸ τὴ φωτεινὴ προσωπικότητα καὶ τὴν ἀγία ζωή τους. Ἀγαπήστε τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ μὲ ἀνιδιοτέλεια καὶ στοργή, ἦταν τὸ σύνθημά τους. Ἐπιγραμματικὰ τὸ διατυπώνει ὁ Μέγας Βασίλειος: **«Δεινὸς ἐστὶ λοιμὸς ἀγάπης»**. Καὶ σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἔλιψη ἀγάπης παρακαλεῖ ὅλους τοὺς πνευματικούς ἐργάτες κάθε ἐποχῆς **«να ἔνδυθῶν σπλάχνα οἰκτιρμῶν καὶ χωρὶς δισταγμοῦ νὰ ἀναλάβουν τὸν κόπο τῆς ἀγάπης»**.

Η ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΗ καὶ ἀξία ἰδιαίτερης προσοχῆς ἡ κοινὴ Δήλωση (30.11.14) τοῦ Πάπα Φραγκίσκου καὶ τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Εἰς αὐτὴν ἐκφράσθηκε **«ἡ κοινὴ ἀνησυχία διὰ τὴν τρέχουσαν κατάστασιν εἰς τὸ Ἰράκ, τὴν Συρίαν καὶ ὅλην τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Εἴμεθα ἠνωμένοι ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ μας διὰ εἰρήνην καὶ σταθερότητα καὶ εἰς τὴν θέλησιν νὰ προωθήσωμεν τὴν ὑπέρβασιν τῶν συγκρούσεων διὰ τοῦ διαλόγου καὶ τῆς καταλλαγῆς. Ἐνῶ ἀναγνωρίζομεν τὰς προσπάθειάς, αἱ ὁποῖαι ἤδη καταβάλλονται πρὸς προσφορὰν βοήθειάς εἰς τὴν περιοχὴν, συγχρόνως καλοῦμεν ὅλους ὅσοι ἔχουν εὐθύνην διὰ τὰς τύχας τῶν λαῶν νὰ ἐπιτείνουν τὴν δέσμευσίν των ἔναντι τῶν κοινοτήτων αἱ ὁποῖαι ὑποφέρουν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν χριστιανικῶν καὶ νὰ τὰς ἐνισχύσουν νὰ παραμένουν εἰς τὴν χώραν τῆς καταγωγῆς των. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδεχθῶμεν μίαν Μέσην Ἀνατολήν χωρὶς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ὁμολογοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ ἐπὶ δύο χιλιάδες χρόνια. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς μας διώκονται καὶ ὑπεκρεώθησαν βιαίως νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς ἐστίας των...»** Ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ ἔκκλησις ἀγγίζει τὶς καρδιὰς ὄλων μας καὶ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀνησυχητικὸ τὸ φαινόμενο ὁ Χριστιανισμὸς σήμερα, ποὺ τόσοσ λόγος γίνεται διεθνῶς γιὰ τὸν σεβασμὸ τῆς ἀνεξίτητης, νὰ ἀντιμετωπίζει τὶς περισσότερες διώξεις ἀπὸ κάθε ἄλλη θρησκεία.

ΟΧΙ ΣΤΟ ΨΕΥΤΙΣΜΑ ΑΞΙΩΝ

Η ΧΩΡΑ μας, τὸν τελευταῖο καιρὸ, βρίσκεται σὲ προεκλογικὴ περίοδο διαρκείας καὶ οἱ πολιτικοὶ μᾶς γεμίζουν μὲ ποικίλες ὑποσχέσεις. Μήπως εἶναι καιρὸς νὰ ἀπαιτήσουμε ἀπὸ αὐτοὺς ἕνα ἰδεολογικὸ ξεκαθάρισμα; Νὰ γνωρίζουμε τὸ πιστεύω τους σὲ θέματα πνευματικά, ἠθικά, θρησκευτικά. Θέλουν νὰ κυβερνήσουν τὸν ὀρθόδοξο ἑλληνικὸ λαὸ. Γνωρίζουν καὶ συνειδητοποιοῦν ὅτι ἡ Ἑλλάδα, ἀσχετῶς βαθμοῦ θρησκευτικότητος-χριστιανικότητος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς, ἔχει βαθιὲς ρίζες χριστιανικῆς πίστεως; Ὁ λαὸς μας δὲν ἀνέχεται οἱ κυβερνήτες του νὰ περιφρονοῦν τὴν πίστη του. Νὰ ψηφίζουν νόμους καταλυτικούς κάθε ἠθικῆς τάξεως. Νὰ λησμονοῦν ὅτι τὴν χώρα αὐτὴ τὴν χαρακτήριζε κάποια ἀξιοπρέπεια, κάποια τιμὴ, κάποια ἠθικὴ εὐαισθησία. Καὶ τώρα, ὁ πονεμένος καὶ προδομένος αὐτὸς λαὸς, βλέπει καὶ τί δὲν βλέπει; Ἡ οἰκογένεια νὰ περιθωριοποιεῖται. Ὁ γάμος νὰ ἐμπαίζεται. Καὶ ὄχι μόνον. Τώρα, χωρὶς αἰδῶ, νὰ ἀποτολμᾶται ἡ νομιμοποίηση τῆς αἰσχύνῆς μὲ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ «συμφώνου συμβίωσης» στὰ «ὀμόφυλα ζευγάρια». Δηλαδὴ ἔρχονται μὲ νόμον νὰ καταργήσουν καὶ αὐτὸν τὸν αἰώνιον νόμον τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἐλπίσουμε πῶς θὰ βρεθοῦν τὰ ἔντιμα ἀναστήματα, οἱ ἀσυνθηκολόγητοι στὸ ψεῦτισμα τῶν ἀξιών, ποὺ θὰ βροντοφωνήσουν σὲ κάθε παρανομοῦντα τὸ **«οὐκ ἔξεστί σοι»**.

ΚΑΜΑΡΩΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΣΧΥΝΗ ΤΟΥΣ

ΣΕ ΠΡΟΣΦΑΤΗ τηλεοπτικὴ συνέντευξή του ὁ ὑπουργὸς Δικαιοσύνης κ. Χαράλαμπος Ἀθανασίου δήλωσε: **«Ἡ σύμβαση ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἀπαγορεύει τὸν γάμον μεταξὺ ὀμοφύλων.»** Ὅταν μιλάει γιὰ γάμον μιλάει γιὰ ἄνδρα καὶ γυναῖκα. Εἴμαστε μὴ χώρα, ἡ ὁποία σέβεται τὶς παραδόσεις, σέβεται τὴ φύσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῆ, τουλάχιστον μὲ αὐτὴ τὴν κυβέρνησιν καὶ μὲ αὐτὴ τὴν ὑπουργίαν, ὁ γάμος». Καὶ ἡ δημοσιογράφος τῆς «Καθημερινῆς» κα Ξένια Κουναλάκη, γιὰ νὰ ἀντικρούσει τὰ ἀδιάσειστα αὐτὰ ἐπιχειρήματα ἐπιστρατεύει, τί; **«Καὶ ὅμως πέρυσιν τὸ καλοκαίρι ὁ Συντηρητικὸς πρωθυπουργὸς τῆς Βρετανίας Ντέιβιντ Κάμερον δήλωσε ὅτι «ὁ γάμος μεταξὺ γκέι εἶναι ἕνα ἐπίτευγμα (!) γιὰ τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ νιώθει περήφανη ἡ χώρα μου.»** «Υπάρχουν σήμερα ἀγόρια καὶ κορίτσια στὰ σχολεῖα ποὺ ἀνησυχοῦν ὅτι θὰ πέσουν θύματα *Bullying* καὶ φοβοῦνται ποῖα γνώμη ἔχει ἡ κοινωνία γι' αὐτὰ ἐπειδὴ εἶναι γκέι...» Ἄς καμαρώνει, λοιπόν, ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργὸς τὰ παιδιὰ αὐτὰ τῆς παιρίδας του καὶ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἀνωμαλίας. Τέτοια πρότυπα, **«ὦν τὸ τέλος ἀπώλεια... καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν»** (Φιλίπ. γ´ 19), δὲν ἔχουν θέσιν στὴ χώρα μας, χώρα ἡρώων καὶ μαρτύρων.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Τετοκοράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ